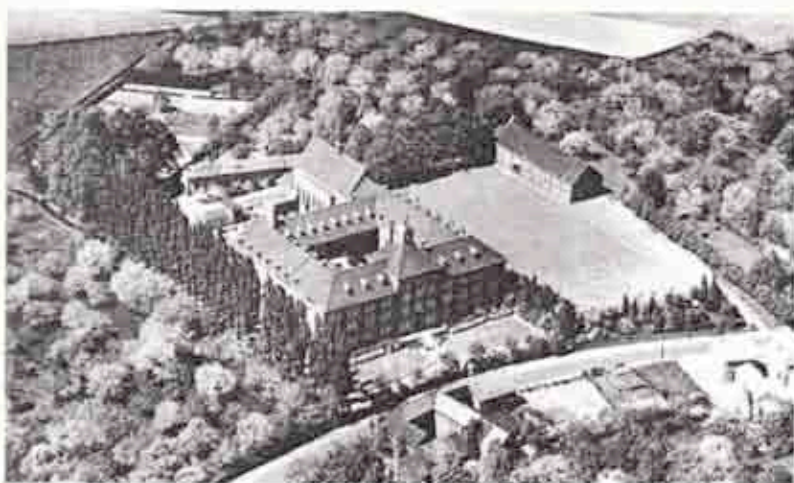

Herinneringen aan Ste Marie

E.M. Frei-Copyright

Frans Roefs
Schimmert 1955-1963

Herinneringen aan Ste Marie

De seminarietijd van

Gijs van den Berg	29-12-1943	<i>Rijpwetering</i>
Kees van den Berg	19-01-1944	<i>Koudekerk a.d. Rijn</i>
Ton Habets	25-06-1944	<i>Hoensbroek</i>
Harry Horsten	10-03-1943	<i>Heerlen</i>
Paul Janssen	05-09-1944	<i>Spaubeek</i>
Piet Loonen	08-10-1943	<i>Overloon</i>
Frans Luiten	22-02-1944	<i>Hoensbroek</i>
Guus Penners	27-10-1943	<i>Beek</i>
Frans Roefs	14-12-1942	<i>Oirschot</i>
Wim Schreurs	08-01-1943	<i>Best</i>

Schrijver:

Frans Roefs,
2006

Foto's en documenten:

Gijs van den Berg
Wim Schreurs
Pater Kleykers
Frans Roefs

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	7
MIJN EERSTE KENNISMAKING MET STE. MARIE.....	11
DE PROSPECTUS VAN STE MARIE.....	14
KOSTGELD	18
REKRUTERING.....	20
HET SEMINARIEGEBOUW.....	25
PATERS, BROEDERS, ZUSTERS EN LEKENLERAREN.....	38
KLASSEN FOTO'S IEDER JAAR WERD ER EEN OFFICIËLE KLASSEN FOTO GEMAAKT MET IN HET MIDDEN DE KLASSENLEERAAR. HIER VOLGEN DE FOTO'S, DIE IK HEB KUNNEN VINDEN.....	56
HET DAGELIJKS LEVEN OP HET SEMINARIE.....	67
ANEKDOTEN.....	80
DE STUDIE.....	83
SPORT EN RECREATIE.....	84
ACTIVITEITEN TIJDENS VAKANTIES	91
CULTURELE ACTIVITEITEN.....	96
MISSIE ACTIE EN RELIGIEUS LEVEN.....	108
EINDEXAMENJAAR 1963.....	128
INKLEDING.....	136
HET VERVOLG.....	138

Inleiding

In mijn omgeving hoor ik tegenwoordig steeds meer verhalen van leeftijdgenoten, die in de vijftiger en zestiger jaren op een internaat, pensionaat of seminarie hebben gezeten. Deze verhalen zijn vooral boeiend voor mensen, die soortgelijke ervaringen hebben. Als ik mijn seminarieverhalen aan mijn kinderen vertel kunnen ze zich hierbij nauwelijks iets voorstellen. Dat je met zo weinig vrijheid nog zo gelukkig kon zijn. In tegenstelling tot wat nu in sommige gezinnen gebruikelijk is werden wij opgevoed met duidelijke waarden, normen, regels en structuur.

Ik liep al langer met het idee rond om een kleine biografie over die tijd te schrijven. Als je in de VUT bent kijk je als vanzelf eens vaker terug en komt er steeds meer naar boven. Op 20 augustus 2005 heb ik het initiatief genomen voor een reünie van mijn eindexamenklas uit 1963. Dit is in zeer goede aarde gevallen. Frans Luiten, de enige van onze klas die het missionarisideaal heeft waargemaakt, heeft ons gastvrij ontvangen in de huiskamer van de pastorie in Schimmert bij zijn confrater, pastoor John van Oss. Frans heeft samen met Harrie Horsten de dag erg leuk georganiseerd:

- ontvangst met koffie en Limburgse vlaai op de pastorie
- een bezoek aan het voormalige noviciaat, nu Zorgcentrum Vroenhof in Houthem, waar we pater Jenniskens, onze klassenleraar destijds, nog even de hand hebben geschud. Hij is onlangs overleden.
- een bezoek aan de grot in Geulhem, waaraan degenen, die novice zijn geweest leuke herinneringen hebben. Ze zagen er de

kunstwerken terug, die ze destijds uit of op mergel hebben gewrocht. Onze namen, geschreven met houtskool waren nog steeds leesbaar.

- Een tocht door Schimmert langs het terrein, waar tot voor kort het imposante seminariegebouw stond. Het is in handen gevallen van een projectontwikkelaar, die er woningen heeft laten bouwen
- Een heerlijk diner in een voormalige molen in Genhout

Toen unaniem besloten werd om nog vaker samen te komen werd mijn motivatie voor het samenstellen van een Schimmerts document sterker dan ooit.

Als opening neem ik een stuk op van de schrijver Ton van Reen over zijn bezoek aan een 'Open Dag' van het kleinseminarie van de Witte Paters in Sterksel, een plaatsje ten zuiden van Eindhoven

Open dag op het kleinseminarie

Met de trein arriveerden moeder en ik in Boxtel. Hoewel ik pas twaalf was en voor het eerst ging kijken hoe het er op het seminarie uitzag, leek het alsof moeder mijn roeping voor priester al voor zeker hield. Ze praatte zo blij over de geestelijke staat dat ik er bijna zelf in ging geloven, Zelf had moeder contact gelegd met de Witte Paters, de orde van haar Heerbroer. Ik had mijn Heerroom niet gekend. Hij was al jong overleden. Niemand snapte waarom God zo'n jonge werker uit zijn wijngaard had gehaald. Moeder zou niets liever zien dan dat één van haar zoons de leegte zou opvullen die haar priesterbroer had achtergelaten. Tenslotte was er voor een rooms huisgezin geen grotere eer dan dat het één van de kinderen naar het altaar bracht. Bij het station werden we opgewacht door paters die er exotisch uitzagen in hun wijde witte togen en hun rode fez als hoofdbedekking, een dracht die ze hadden overgenomen van de Noordafrikanen. Een van hen bleek al goed over mij te zijn ingelicht, hij kende zelfs mijn hobby's. Vooral hef feit dat ik graag las, sprak hem aan.

'Jij wilt later ziertjes bekeren' zei hij stellig, hoewel hij mij niets had gevraagd. 'Het is fijn dat je goed kunt leren. Wij moeten ook de talen kennen van de volken waarnaar we worden uitgezonden'

Een bus bracht ons, met een aantal andere jongens die ook vergezeld waren door een of meer ouders, naar het seminarie. Daar wachtte ons limonade en een Bossche bol, wat mij erg overdadig leek voor een orde die bekend stond om haar soberheid. Na de koffie werden ons de klaslokalen getoond, de slaapzaal met de chambretten, de werklokalen en de sportvelden. Daarna kregen we uitleg over de studie en over de missielanden waar ons veel avonturen te wachten stonden. Met als resultaat dat ik steeds

minder geestdriftig en moeder steeds enthousiaster werd. Dat ik zo stil was weet ze aan de overdonderende indruk die het seminarie op mij maakte.

'Eigenlijk zou ik graag non zijn geworden' zei moeder spijtig toen we weer in de bus terug zaten, 'En dan liefst in de missie' 'Maar dan had U mij nooit gehad' zei ik verbaasd.

'Maar jij had er dan ook nooit iets van geweten' zei ze. Direct besepte ze dat ze juist dat niet had kunnen zeggen. Om het goed te maken, drukte ze mij tegen zich aan, wat me deed blozen in het gezelschap van zoveel mensen. 'En vader dan?' vroeg ik.

'Dat is waar' zei ze, 'hem had ik dan niet mogen ontmoeten'. Ik begreep dat liefde haar roeping in de weg had gestaan. Gelukkig maar. Lang voor mijn geboorte had mijn bestaan al aan een zijden draadje gehangen. Dit kwam me weer helder voor de geest toen ik onlangs het kerkhof van de Witte Paters in Heythuysen bezocht, op zoek naar het graf van mijn heeroom. Het klooster van de paters in Boxtel bestaat niet meer. De aanleg van de autobaan Eindhoven-Den Bosch had de afbraak noodzakelijk gemaakt, waarna ze met kerkhof en al verhuisden naar een leegstaand klooster in Heythuysen. Hun tehuis is nu niet veel meer dan een bejaardenhuis. Van alle jongens die met mij op de open dag zijn geweest, heeft hooguit een enkeling de wijding gehaald. Een vreemd gevoel, dat misschien wel schuldgevoel was, be kroop me. De orde van de witte paters dreigt uit te sterven. Had ik dan toch aan de wens van mijn moeder gehoor moeten geven? Met mij erbij waren zij nu gemiddeld iets minder oud geweest.

Auteur: Ton van Reen

Mijn eerste kennismaking met Ste. Marie

Ik ben geboren in Oirschot in 1942. Na de lagere school in 1955 wilde ik graag naar het seminarie. Missionaris worden vonden de mensen in Brabant in die tijd een heel mooi ideaal voor een jongen van 12 jaar. Twee van mijn neven (Kees en Jan Roefs, Jan is overleden) zaten al in Schimmert op het kleinseminarie van de Montfortanen. In het doodarme Afrikaanse land Malawi werkte toen mijn onlangs overleden heerneef pater Jan van Dooren. In Suriname heeft mijn tante zuster Cornelio nog voor de melaatsen gewerkt. Ik was onder de indruk van de verhalen van missionarissen en als ik grote groepen fraters van Bijsterveld, het grootseminarie van de Montfortanen in Oirschot, in toog met koord en rozenkrans voorbij ons huis zag wandelen en prentjes uitdelen aan de kinderen begon het bij mij te kriebelen.

Mijn oom Piet van Gisbergen uit Hilvarenbeek, toen nog de enige autobezitter in de hele familie, bracht mij in 1955 samen met mijn ouders voor de eerste keer naar Schimmert. Ik had een grote koffer bij me. Daar zaten de spullen in, die in de prospectus van de apostolische school Ste. Marie vermeld stonden als de noodzakelijke dan wel wenselijke uitrusting voor een seminarist. Later moest ik de reis zelfstandig maken. Zo ging ik voor het eerst van mijn leven met de trein: opstappen in Best, overstappen in Eindhoven op de trein naar Sittard en daar de LTM-bus nemen naar Schimmert. Deze bus stonk verschrikkelijk. Ik werd er altijd onwel in.

In Schimmert aangekomen zag ik heel veel paters, die met een gulle lach iedereen verwelkomden. Ze waren

blij met de grote aanwinst. We werden naar de slaapzaal voor de kleintjes geloodst. Dat betekende veel trappen lopen met een zware koffer. Gelukkig kreeg ik hulp van een grote jongen. Voor het eerst hoorde ik Limburgs. Het heeft jaren geduurd voor ik dit taaltje goed kon verstaan. Toen ik het jaren later zelf probeerde te praten tegen mensen uit de omgeving vroegen ze meestal uit welk dierbaar Limburgse oord ik eigenlijk kwam. Ik gebruikte een soort Limburgs, dat ze nog niet kenden. Ik hoorde natuurlijk een mix van Limburgse dialecten op school en sprak dan ook een mix.

De eerste avond op de slaapzaal was het feest. Er werd druk gekletst, geroepen en ook met kussens naar elkaar gegooid. De slaapzaal-pater kwam waarschuwen, dat we nu echt stil moesten zijn. Toen het na een tijdje toch weer onrustig werd is die pater erg boos geworden. Hij vroeg wie er praatte. Ik stak, heel dom natuurlijk, spontaan als eerste mijn vinger op. Ik werd meteen naar het donkere trappenhuis afgevoerd en moest daar op mijn knieën zitten. De pater is vervolgens kennelijk in diepe slaap gevallen en ik ook. Ik schoot wakker, toen een broeder, die waarschijnlijk even naar de WC ging, bijna over mij heen struikelde. Hij vroeg geschrokken wat ik daar toch deed en bracht mij weer terug naar mijn bed.

De eerste weken op het seminarie waren erg leuk. Nieuwe vriendjes leren kennen, elkaar een beetje uitproberen, de omgeving verkennen, voetballen, tafeltennissen, biljarten, kaarten. Heel goede lessen van pater Somers met zijn omfloerste stem. Toen de nieuwigheid eraf was kwam echter de heimwee. Vooral in het weekend, waarin de Limburgse jongens uit de nabije omgeving vaak bezoek kregen en verwend werden met versnaperingen miste ik de huiselijke haard. Pas met Kerstmis ging ik voor het eerst naar

huis. In de herfstvakantie (die werd sortie genoemd) was er ook wel gelegenheid om naar huis te gaan, maar de Oirschottenaren kozen er die keer heel stoer voor om in Schimmert te blijven hangen. Ze konden dan allerlei spannends beleven en voelden zich ook veel vrijer dan thuis. Zo'n grote reis maken voor enkele dagen was erg kostbaar, dus vonden de ouders het prima, dat ze hun kroost een tijdje langer niet zagen. Toen ik na bijna vier maanden eindelijk weer bij de kachel zat in onze boerderij in Oirschot leek ik de Oirschotse spraak kwijt te zijn. Toen mijn broers en zussen hartelijk begonnen te lachen omdat ik 'hooghollands' sprak drong het pas tot me door, dat ik een beetje vervreemd was geraakt van het gezin. 'Prot nou us gewóón' zei mijn oudste broer op zijn Oirschots en als door een schok kwam mijn moerstaal ineens weer terug. Heerlijk was die vakantie.

Pater Somers

Na kerst ging een deel van de groep naar de VK, de Voorbereidende Klas, ook wel aangeduid met de Franse benaming Septième. De rest ging door naar de eerste klas, de Sixième. Verder had je de Cinquième, de Quatrième, de Troisième, de Poësis en de Rethorica. Pater Somers was klassenleraar van de Septième en pater Janssen van de Sixième. Die Septième had een heel goede functie als eerste opvang voor jongens, die erg moesten wennen aan alles wat anders was dan ze gewend waren. Ik kwam van een eenvoudig boerenschooltje en dan was de overstap toch wel erg groot. Bij pater Somers voelden we ons veilig, omdat hij echt zorg had voor ons. Hij had een warme omfloerste stem, een mooi Limburgs accent en gaf heel goed les. Ik heb veel van hem geleerd.

De prospectus van Ste Marie

De toekomstige leerling en zijn ouders werd op heldere wijze duidelijk gemaakt wat er van hen verwacht werd. Als je gedeelten van deze prospectus nog eens doorneemt word je meegevoerd naar een schijnbaar lang vervlogen tijd.

Meegebracht MOETEN worden:

KLEDING

Voldoende boven- en onderkleding,
Vooral een behoorlijk aantal blouses, kousen
of sokken,
Overjas of windjack.

WASGOED

Lakens (2.40 m. lang en 1.40 m. breed),
Slopen,
Badhanddoeken en washandjes,
Twee extra handdoeken, liefst van een don-
kere tint, om te gebruiken na sport en spel,
Servetten,
Droogdoekjes, om 't bestek na de maaltijden
af te drogen (klein formaat),
Zakdoeken,
Pyjama's.

SCHOEISEL

Minstens drie paar schoenen of sandalen,
Een paar sportschoenen,
Pantoffels met zachte zolen,
Voetbalschoenen (als de jongen voetbalt),
Schoenborstel, schoensmeer en veters.

EETGEREI

Lepel, vork, mes, dessertlepel, eierlepeltje,
servetring, klein maar stevig drinkglas,
(Dit glas kan eventueel ook in de school wor-
den gekocht.)

SPORTARTIKELEN

Zwart sportbroekje,
Voetbalshirt, marineblauw met witte open
kraag en witte manchetten,
Desgewenst een zwembroekje.

TOILETARTIKELEN

Twee zeepdozen en twee kammen,
Spiegel, tandenborstel, tandpasta en zeep,
Etui om de toiletartikelen op te bergen, liefst
van plastic.

SCHRIJFBEHOEFTE

Ongeveer 15 schriften, kaftpapier en kladblok.
Vulpen of gewone pen, inkt, potlood, gum,
Passerdoos, lineaal-gradenboog,
Schoolagenda.
Postpapier en postzegels.
Desgewenst een rolletje plakband.
Schuimrubber kussen voor de schoolbank.

DIVERSEN

Kleerhangers.
Waszak voor degenen die de was in de school
laten verzorgen.
Handkoffer of tas om het wasgoed naar huis
te verzenden.
Missaal of een geschikt jongenskerkboek.
Rozenkrans.

Meegebracht MOGEN worden:

Boeken, muziekstukken, tijdschriften en gram-
mofoonplaten.
Rookartikelen voor de jongens van de vier
hoogste klassen. De jongens van de tweede
klas moeten een schriftelijk verlof van hun
ouders overleggen om op zondag te roken.
De Voorbereidende en Eerste klas rookt nooit.
Enkele versnaperingen, waaronder ook jam
of stroop, echter geen levensmiddelen. Er
wordt op aangedrongen hierin zeer matig te
zijn.
Een fiets met slot, fototoestel, huisvlijartike-
len, postzegelalbum, binnenhuisspelen, rackets,
muziekinstrumenten.

Heeft een jongen speciale voeding nodig, dan
kan dit met de pater directeur geregeld wor-
den.

Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor
het volgende:

Alles wat de leerling meebrengt, moet ge-

merkt zijn met een nummer, dat bij de officiële aanneming wordt verstrekt. Het seminarie neemt geen verantwoordelijkheid voor het zoekraken van goederen.

De nodige bescheiden:

De nieuwe leerling brengt mee:
Zijn verhuisbiljet,
Zijn doop- en vormbewijs.
Een geneeskundige verklaring waaruit blijkt dat hij niet langer dan drie maanden tevoren is doorgelicht,
Het rapport van de laatste klas van de school die hij verlaat,
Naam en adres van ziekteverzekering en eventueel lidmaatschapskaart (kostschoolkaart) van ziekenfonds met inschrijfnummer,
Het telefoonnummer van thuis of dat van een buurman; in het laatste geval met naam en adres.

Vakanties en bezoek

Er zijn drie vacaties: Met Kerstmis en Pasen ruim twee weken, en van midden juli tot begin september.

Tweemaal per jaar een kort verlof van vier of vijf dagen, n.l. met Allerheiligen en met Vastenavond of Pinksteren (alnuargelang Pasen vroeg of laat valt).

Verder zijn er enkele bezoekdagen op zondagen, die telkens in het begin van het trimester worden bepaald.

Bij gelegenheid van zo'n bezoekdag, alsmede wanneer het noodzakelijk mocht blijken, kunnen de ouders met pater directeur of de andere leraren over hun jongen contact opnemen.

Degene die verderaf wonen of zij die buiten de vastgestelde bezoekdagen op bezoek wensen te komen, moeten dit altijd vooraf met pater directeur regelen.

Om te voorkomen dat het schoolleven wordt bemoeilijkt, beperke men zich zoveel mogelijk tot de vastgestelde data.

Reeds bij de eerste studiedag bemerkte ik, dat ik niet alles bij me had wat nodig was: van een servet hadden mijn ouders nog nooit gehoord laat staan van een servetring. Ik kreeg er zolang een te leen van broeder Servais. Verder ontdekte ik, dat veel leerlingen **studiemouwen** droegen in de lessen en in de studiezaal. Een heel praktische gewoonte, die ik verder nooit meer ergens gezien heb.

Kostgeld

Om de vier maanden kregen de ouders een nota van Ste Marie, waarin het kostgeld en bijkomende kosten in rekening werden gebracht. Ste Marie gold als niet duur in vergelijking met soortgelijke instellingen. Hieronder een voorbeeld uit het archief van Gijs van den Berg.

Apostolische school „Ste Marie”, Schimmert	
Postrekening 94706 Telefoon No. K. 4404-212.	
1024706	
VIERMAANDELIJKSE NOTA	
<i>Koninkrijk België</i>	
naam de student:	<i>Gijs van den Berg</i>
Vooruit te betalen kostgeld	f 125
Nog te betalen vorige rekening	-
TOEWIJNINGKOSTEN van het afgelopen trimester:	
Schrijfbehoeften	-
Gebruik van boeken	-
Gebruik van linnen	-
Was	-
Dokter en medicijnen	-
Gebruik van beddepoel	-
Diversen	-
<i>Beelden</i>	<i>230</i>
	<i>195</i>
Totaal	f 192,45

Als de financiën van een gezin te krap waren voor het betalen van bijvoorbeeld boeken, dan werd wel eens een beroep gedaan op medewerking van de parochie. Hieronder een brief van pater Limpens aan een pastoor van een student:

Schijndel 24/8/63

Amicus,

Ingedoosd is een briefje
buitenland van de Z.E.H. Pastoor
Volgens afspraak de nota
van de boeken die van
jou buitenland zijn en
die door de Pastoor van
de parochie bij je vertrek
naar het Noviciaat betaald
werd.

Het vacantie-programm is zo druk
dat ik nog geen kans heb gehad
dit nogger te verzorgen. Maar
het is toch juist op tijd.
In het - buitenlandse - gewo
en bij terugkeer dank
J. Limpens

Rekrutering

Pater Jenniskens en pater Janssen slaagden er ieder jaar in een flinke groep jongens van heel veel lagere scholen en soms ook van middelbare scholen te verlokken 'hun roeping' te volgen. Ik kan me herinneren, dat er in 1961 zes leerlingen uit Spoordonk tegelijk de weg naar Schimmert hadden gevonden. Het Spoordonkse schoolhoofd in die tijd, meester Francois, was een echte vriend van de Montfortanen. De wat verlegen Spoordonkse jongens klampten zich in het begin vaak aan mij als plaatsgenoot vast in dit vreemde Limburgse land. Een paar jaar later hadden ze alle zes alweer een andere bestemming gekozen.

Op de volgende pagina's vindt u delen van de folder van Ste Marie, die via allerlei kanalen werd verspreid.

De folder is waarschijnlijk in 1961 of 1962 voor het eerst verschenen.

ik zit nog in de lagere school, in de vijfde, misschien al in de zesde klas. Het zit wel wat meer dikke en je gaat dan school verlaten. Verleden jaar heb je gezegd hoe om "groter" overal in en buiten toelating gekomen maakt en allerlei verschillende dingen. Daarna wil ik leraar worden, of ander onderwijzer of sportleraar, misschien een wiskunde docent, en ik wil ook nu ook weten die boxersvoetballer en het programma Koolhaas staan.
Al die dingen die deze jongens koken waren uiteindelijk weggevoerd. God! Maar naar God alleen, ik wil je volledig in zijn dienst stellen, dat was er bij al die kinderen met je. Daar deze weg nu, die alleen naar God lopen, zo ik je in deze folder vertellen. Dit de beschrijving van een van de...

De Kerkelijke Commissie voor de jeugd
van de Protestantse Kerk in Nederland, P.K.N.
Postbus 10000, 1000 AA Amsterdam
T 020 674 2100

Deze jongen is de weg naar 'zijn' kleine
Hagelkruis op zoek naar een schoolmeester.
Genoot C. Hil en priester-voeten.

Voor zijn opleiding is hij naar het seminarie gekomen, want dit is de plaats waar onder leiding van de pastors en leraren, de jongens gevormd worden tot volwaardige, gezonde en degelijke leraren, die na hun priesterwijding zullen uittrekken naar de missie in Afrika, Azië of Amerika. Of die hier in ons land in de parochies zullen werken als pastoor, kapelaan of als volksmissionaris.

De Montfortanen, bij wie deze jongen op het seminarie is, zijn al ruim 80 jaar in Schimmert. Omstreeks 1860 is een klein groepje Montfortanen uit Frankrijk naar Nederland gekomen en deze vestigden zich in een boerderij in Schimmert. Het was in die dagen nog maar een klein aantal, dat sedert de dood van de Heilige Montfort diens levenswerk had voortgezet. Deze Franse priester, met zijn leuze "Geld alleen", had zich als ideaal gesteld een congregatie te stichten van mannen die, onder de bijzondere bescherming van Maria, van de ene parochie naar de andere zouden trekken, om door het preken van missies het katholieke geloof te verlevendigen.

De aanwezigheid van de Montfortanen in Schimmert bracht enkele jongens uit de buurt op het idee zich bij deze pastors aan te sluiten. Men begon lessen te geven en die jongens op te leiden. Uit dit heel bescheiden begin is inmiddels het klein-seminarie Ste. Marie voortgekomen.

Het grootste deel van de dag wordt indeedd
gevuld met een aansluitende reeks van lessen en
studie. Overdag zit hij in de school en 's avonds
zint wo hier met zijn boeken en schriften in de
studiezaal, waar hij zijn huiswerk maakt, zijn
lessen leest of een brief schrijft aan zijn ouders
over zijn belevenissen op het seminarie. De
gymnasiumstudie is zwaar en vergt dan ook veel
van zijn tijd, vooral als hij zijn klein-seminarie
bekraand wil zien met het eind-diploma A, B of C.

Vele plaatsen van het huis worden hem dierbaar,
vooral de kapel, waar hij 's morgens de H. Mis bij-
woont en 's avonds met alle bewoners van het huis
het rozenhoedje bidt; waar hij op de zondagen
meezingt in de schola of scolaris in het priester-
koor. Dat is een plek die hij zijn leven lang niet
zou vergeten. Hier is zijn roeping gerijpt en zijn de
tvoetuurlijke dromen van zijn kinderjaren veranderd
in het mannelijke besef van de hoge waardigheid
waartoe God hem geroepen heeft.

Buiten de kapel heeft hij een leven gevonden dat
hem als jongen een grote voldoening echenkt. Hij
heeft zijn lichaam lenig gehouden op de sportvelden,
heeft gezellig getabbeld met zijn kameraden aan
tafel en heeft in de prettige sfeer van de recreati-
zaal naar de Beatles geluisterd. Xijlfe gezeten,
ping-pong en biljart gespeeld en het journaal van
de T.V. gevolgd.

Schimmen is de weg naar "God alleen" gonnek, zes jaar gymnasium bekröönd met het id-examen. — Dan zien we hem in toog terug Houflem, waar temidden van de schiderachtige bouwgse heuvele het noviceaat staat en wölte nog zes jaar in het groot-seminarie Oirschot, waar hij dan eindeyk de Heilige eesterwyding zal ontfangen. Ierdoad een lange weg, die weg naar "God alleen". Ier. — als je op de dag van de wyding de weg g eens terug kijkt, lijkt het alsof je met een se-wagen de toere hets afgelegd, zo snel ging het. U je deze weg niec willen maken? nik er eens over na. Je onderwijzer wil graag na voor je contact onnemen met de Paters ontfortanen, of een briefje van je vader of moeder, dan kom je ook op deze weg terecht. rgeet het niet: ook in deze tyd heeft God esters nodig!

ONTFORTAANS SEMINARIE Ste MARIE

ZHIMMERT (L) — TELEFOON 04404—312

weg Jan Kerlens

weg Jacobs Schimmert

twee mensen, die met deze auto konden rijden: pater Jos Somers en een broeder. Pater Somers was zo trots als een pauw op zijn rijkunst. Later was ook pater Janssen een van de chauffeurs. Hij had het altijd druk, was wat gehaast en dat is voor een chauffeur geen goede eigenschap. Toen Janssen tijdens een rit iets van de achterbank wilde pakken zonder te stoppen reed hij een greppel in met als gevolg: de Koets was total loss. Er kwam een andere auto, een turkooisgroene volkswagen-kever. Hierin reed, zo herinnert kees van den Berg zich, overdag pater van Eck (met coureurshandschoenen) naar zijn school in Geleen en 's avonds Pater Jenniskens om nieuwelingen te recrutereren. Ik kan me herinneren, dat een groepje Brabantse studenten in de vijftiger jaren wel eens met de koets naar het treinstation in Spaubeek werden gebracht. Later nam het aantal niet-Limburgse studenten sterk toe en werd er op de eerste vakantiedag een bus van de firma Jacobs gecharterd, die ons naar het station in Sittard bracht. Stonden we altijd veel te vroeg klaar, omdat we zo graag naar huis wilden of kwam de bus te laat?

De zaal werd vooral gebruikt voor gymnastiek. Er waren turntoestellen en zitbankjes. Het geheel kon echter omgetoverd worden tot een theaterzaaltje voor film, toneel of feestelijke bijeenkomsten. We moesten dan op commando van pater Jansen met een hele klas klapstoeltjes gaan klaarzetten. De grote hoge ramen werden verduisterd. In de zaal was een echte bühne en daaronder waren kleedhokken en ruimtes met attributen, o.a. een turbine om het geluid van guur weer na te bootsen, pistolen en uniformen. Het fruit van de boomgaarden van het seminarie werd bewaard op rekken in kelders onder de binnencour achter gesloten deuren. Daar waren ook de douches, waar je

op gezette tijden en na voetbalwedstrijden naar toe kon.

Links van het gebouw was een statige rij populieren. Het ruimen van de herfstbladeren was een groot werk, maar het scheelde wel, dat er veel gestort kon worden in een enorm diepe put, die verder niet meer gebruikt werd. Die zakte ieder jaar bij, zodat er weer opnieuw herfstblad gestort kon worden.

Aan deze linkerkant had je een zij-ingang, de fietsenkelder en ook de Hades, een kelderachtige ruimte, waar je naar hartelust kon knutselen en dingen repareren.

De zolder van het seminarie

De zolder was bereikbaar via een houten trap achter een deur naast de kamer van pater Weijnen. Meestal was die deur afgesloten, maar met smoesjes kon je wel aan een looper komen, die op de deur naar de trap paste. Deze zolder is wel eens gebruikt voor geheime bijeenkomsten van de poësis voor de voorbereiding van het Sinterklaasspel. Ik ben er een keer met een paar oudere jongens geweest, die mij de stuipen op het lijf wilden jagen. Het was er donker en dan geeft kaarslicht op opgezette tijgers, slangen en leeuwen wel een luguber effect. Er was op die zolder ook nog een afgeschermd hok links van de trap. In dat hok was een compleet assortiment toneelkleding te vinden. Het schijnt, dat deze ook wel eens werd uitgeleend aan de schouwburg in Maastricht.

APOSTOLISCHE SCHOOL STE. MARIË - SCHIJKERT - SPEELPLAATS GROTEN

APOSTOLISCHE SCHOOL STE. MARIË - SCHIJKERT - TENNISZAAL

APOSTOLISCHE SCHOOL STE. MARIE SCHIPPERT. STUDEZAAI.

APOSTOLISCHE SCHOOL STE. MARIE SCHIPPERT. BILLIARZAAI.

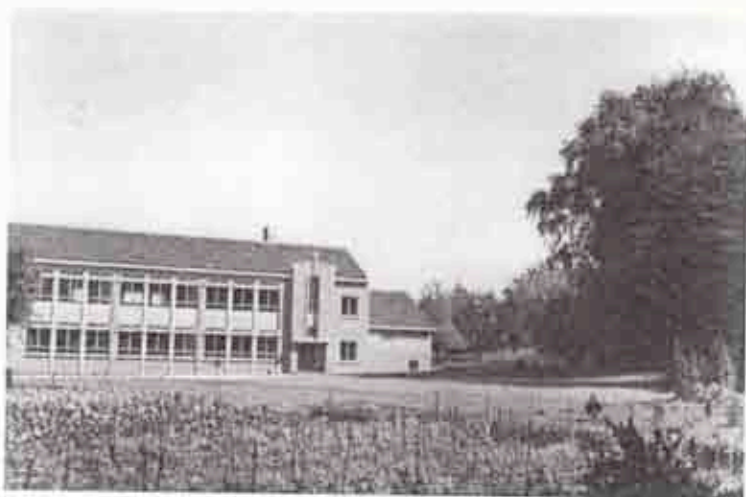
*De linkervleugel,
die in 1962 flink
verbouwd werd*

Al verder gaande met de
opsurtocht, kwam men al
heel spoedig tot de ont-
dekking dat er van het
pand, waarvan de studie-
zaal, de eetzaal en een
slaapzaal deel uitmaakten,
behoudens de muur aan de
binnencour, niets meer o-
verveind stond en dat men
al weer bezig was een
nieuwe muur op te trekken.
Daarom eten we nu in de
cloître, studeren we nu in
de nieuwe school, en tocht
het nu in het hele huis.

*Uit de kronieken
van 1962*

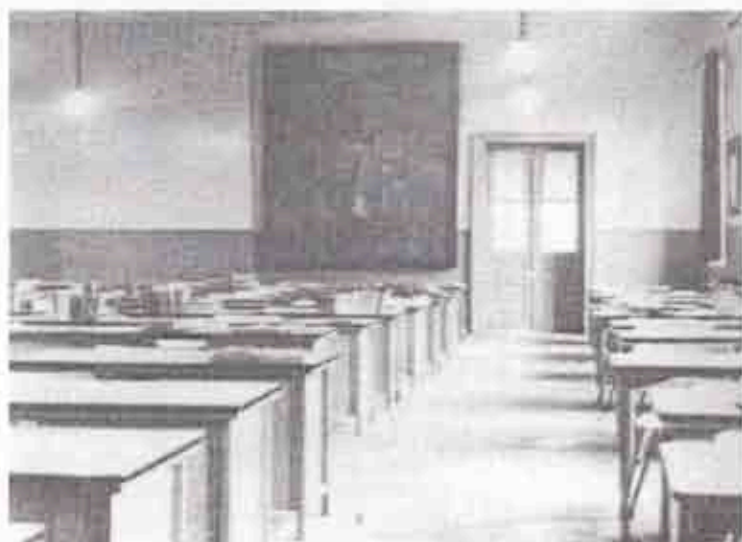
*De chambretten na
de verbouwing in
1962*

*Inzegening van de nieuwe school in 1962
v.l.n.r.: Provinciale overste Goltstein, Mgr van Kessel,
pater van Mulken, Guus Penners, Pater janssen*

Studiezaal in 1962: bureaus i.p.v. banken; achter in de zaal een grote schildering van een tafereel met de H. Montfort. De ijverige studenten zijn Frans Roefs (links) en Harrie Horsten (rechts)

Kees van den Berg (rechts), Frans Roefs (links) en Wim Schreurs maakten een trap bij het cheminaux. Wim kwam met zijn vingers tussen twee stenen. De betreffende vingers werden een stuk platter dan hij voordien gewend was.

De naam cheminaux gaven wij aan het tuinhok, onder bij de slagerij in de buurt. Oorspronkelijk werd die naam echter gegeven aan de tuinwerkers, die in dit hok hun gereedschappen hadden liggen, zo heb ik later gelezen. Een cheminau is volgens het Franse woordenboek een zwerver!

Paters, broeders, zusters en lekenleraren

In het schooljaar 1962-1963 telde Ste Marie nog 152 leerlingen.

VK	30 leerlingen	klas 3	18 leerlingen
klas 1a	24 leerlingen	klas 4	19 leerlingen
klas 1b	14 leerlingen	klas 5	17 leerlingen
klas 2	20 leerlingen	klas 6	10 leerlingen

De klassen waren niet groot en het lesprogramma uitgebreid. Er waren dus veel docenten nodig. Om voldoende bevoegde leerkrachten te hebben werden steeds meer docenten van buiten aangetrokken. In 1963 waren er tien:

1. Drs. Crijns uit Roermond voor natuurkunde
2. De heer Daniels voor klassieke talen
3. De heer Filott uit Hulsberg voor tekenen
4. Drs. Frantzen uit Kerkrade voor scheikunde
5. Pater Franciscus, Carmeliet uit Geleen, voor Engels
6. De heer Konings voor Duits
7. De heer Lortye uit Treebeek voor gymnastiek
8. De heer Sluys uit Sittard voor gymnastiek
9. De heer Vissers uit Spaubeek voor biologie
10. De heer Jetten voor biologie

Pater van Mulken

Pater van Mulken (alias Pa) was in 1955 nog prefect. Later volgde hij Goltstein op als overste en werd pater Op 't Veld onze prefect.

Pater van Mulken kon een flinke tik uitdelen als hij driftig werd. Als zijn lippen begonnen te trillen moest je zorgen, dat je uit zijn buurt was. Van Mulken was ook geschiedenis-docent. De

Franse revolutie was zijn favoriete onderwerp. Hij rookte tijdens zijn lessen op een manier, die ik sindsdien nooit meer gezien heb. Hij hield zijn sigaret elegant vast tussen duim en wijsvinger alsof het een kostbaar kleinood was, trok doordacht tussen de ene en de andere zin en blies een geurige rookwolk uit over zijn discipelen. Hij nam voor iedere trek de tijd. Heerlijk roken zijn Lexingtons. Ook het opsteken was bij hem een ritueel. Hij gebruikte nooit een aansteker, maar altijd lucifers van het merk Molen.

Pater Op 't Veld

Toen pater Op 't Veld als nieuwe prefect met ons kwam kennis maken viel zijn kleine gestalte erg op. De bijnaam 'Pukkie' kwam heel snel in zwang. We vonden hem eerst een vriendelijk, goedaardig baasje en verwachtten, dat we een makkie aan hem zouden krijgen na het strenge regiem van zijn voorganger. Hij sloeg inderdaad zelden of nooit, maar hij dwong wel ontzag af door de indringende manier waarop hij je toesprak en zijn beeldende woordkeus. Een bekende uitspraak van de kleine, dappere pater was: "In der Beschränkung zeigt sich der Meister" In de lagere klassen gaf hij Latijn. Hij was erg geestig, maar had er ook de wind onder. Je liet het wel uit je hoofd om je les niet te leren. Pukkie slaagde er als prefect vaak in om je op heterdaad te attraperen. Hij had de gave van een detective, maar nam ook de tijd voor een stevig pedagogisch gesprek. Sommigen hadden liever een pak slaag van hem, dan zo 'n gesprek, waarbij je bijna door de grond ging van schaamte. Ik herinner me, dat hij een briefwisseling had onderschept van een jongen, die stiekem via het kerkhof contact had gelegd met een pensionaire aan de overkant. Hij bracht dit briefje ter sprake bij zijn

wekelijkse praatje (hoe heette dat ook alweer) in de studiezaal, dat vaak pedagogisch getint was. De straf voor de overloper was even origineel als passend: een gedicht overschrijven van Guido Gezelle:

'Kerkhofblommen'

Pater Op 't Veld kon zijn gehoor boeien door zijn meesterlijke kwinkslagen. Ik herinner me nog zijn serie lezingen over het leven van Montfort. Montfort, zo vertelde hij, bekommerde zich ook om 'gevallene meisjes' en hij voegde er voor de duidelijkheid aan toe: 'ja, die waren niet op hun knieën gevallen hoor!' Bij één van zijn voordrachten kondigde hij de film 'Fanfare' van Bert Haanstra aan. Hij had niet goed in de gaten dat het een Nederlandse film betrof en had het over Fanfaré i.p.v. over fanfare.

De preken van Pater Op 't Veld zijn, naar ik hoorde vertellen, nog steeds de moeite waard. Hij assisteert in de parochie van Genhout.

Pater Blokker

Pater Blokker was een erg lieve man. Hij gaf ons Duits. Het was niet mijn lievelingsvak. Naamvallen heb ik nooit geleerd. Ik maakte nochtans zelden een naamvalfout. De orde in de lessen van Blokker was soms ver te zoeken. We waren soms zelfs zo brutaal, dat we in zijn les rookten. Blokker durfde hier niet hard tegen op te treden en zei dan: 'niet zo stoffen jongens'.

Toen er eens inspectie in zijn les kwam en aan Frits Janssen de vraag gesteld werd welke Duitse literatuur hij bij voorkeur las verwachtten wij, dat hij met de mond vol tanden zou staan. We hadden nog nauwelijks Duitse boeken gelezen. Frits redde de

situatie en de school door te jokken, dat hij 'etwas von Goethe' gelezen had.

De heer Crijns

De lessen van Crijns (leken docent voor natuurkunde) waren een crime. De proeven waren boeiend, maar slechts enkele echte bèta's konden deze man volgen. Hij had te weinig geduld om goed naar onze vragen te luisteren en wij te weinig interesse om zijn ingewikkelde sommen te volgen, die hij in hoog tempo op het bord kalkte. Hij kon erg boos worden, als wij de zaak weer eens op stelten hadden gezet. Dan gaf hij strafregels. Hij gaf dan een zin op, die wel een bladzijde lang was. Een knappe prestatie voor een natuurkundige. Sommige leerlingen irriteerden hem blijkbaar mateloos. Zo nam hij Wim Schreurs eens mee naar buiten op de gang voor een geducht pak slaag. Even later kwamen ze beiden lachend terug. Ik weet niet wie er gewonnen had, maar sinds die tijd heeft Wim, als ik me goed herinner, erg zijn best gedaan in de lessen van de heer Crijns. Ikzelf was het toonbeeld van onbenul op het gebied van natuurkunde. Toch had ik op een gegeven moment zonder spieken een zes gehaald voor een proefwerk, waarvoor een groot deel van de klas een onvoldoende had gekregen. Mijn blijdschap was van korte duur toen Crijns het volgende commentaar op de uitslag van dit proefwerk gaf: "als Roefs een zes kan halen kunnen jullie allemaal een tien halen" Daar kon ik het mee doen. Later heb ik deze man nog eens gezien op TV in de rol van voorzitter van de metaalwerkgevers. Hij was een keiharde onderhandelaar bij besprekingen met de metaalbond.

Pater van Osch

Pater van Osch was onze docent Nederlands. Hij was een prima docent en voordrachtskunstenaar en had een grote kennis van de Nederlandse Taal- en Letterkunde. Van hem heb ik gevoel voor poëzie en declamatie geleerd. Toen onze klas als poësis aan de beurt was om een stuk in elkaar te zetten voor het Sinterklaasfeest hielp hij ons uit de brand. Hij vond het goed, dat wij er in zijn lessen aan gingen werken en de voordrachten oefenden.

Fietsen heeft pater van Osch nooit gekund. Dat was een openbaar geheim. Ton Habets hield wel van een grapje en heeft eens vóór een Nederlandse les de volgende tekst op het bord geschreven:

'Pater Vanus cani vitse'

Pater Sombeek

Voor aardrijkskunde hebben we o.a. pater Sombeek gehad. Hij gaf heel interessante lessen. Zijn proefwerken waren uiterst eenvoudig. Iedereen haalde een voldoende. Hij huldigde de opvatting, dat leerlingen niet alleen op theoretische kennis moesten worden beoordeeld, maar ook op praktische en creatieve vaardigheden. Hij was zijn tijd voor. Je kon van hem lessen krijgen in knutselen: leuke draadfiguren maken bijvoorbeeld en kerststallen. Hij had ook de gave, dat hij je van wratten kon afhelpen. Die 'kocht' hij van je voor een cent en inderdaad, na deze simpele transactie verdwenen ze. Zelf was hij niet zo gezond. Hij heeft heel veel jaren geleefd met één long.

Pater Janssen

Pater Piet Janssen hield echt van de jeugd. Voor velen was hij een heel fijne biechtvader. Hij gaf Engels. De Engelse uitspraak heeft hij ons echter nooit goed bijgebracht, want hij kon op dit onderdeel ook zelf niet slagen voor de MO-akte in Tilburg. Hij had heel veel zorg voor ons en nam op school allerlei neventaken op

zich: de voorbereiding en organisatie van plechtige missen, de instructie van de acolieten, de verdeling van de beurten voor het misdienen, de organisatie van het wandelen en van bosspelen, het organiseren van werkzaamheden in de tuin en in de zaal. In de vakantie leidde hij de jeugdkampen o.a. in zijn geboortedorp Overloon, waar zijn broer gids en beheerder was van het oorlogsmuseum. In zijn geboortedorp werd hij 'Pietje van de meester' genoemd.

Pater Janssen was ook de oprichter van de 'Missie Actie Jongeren', de MAJ (zie het hoofdstuk over Missieactie en religieus leven)

In de tijd, dat Wim Sonneveld zijn beroemde act 'Frater Venantius' op het toneel bracht sprak hij ook over 'de brullende broeder uit Schimmert'. Velen van ons meenden stellig, dat dit over pater Janssen ging. Een forse stem had hij in ieder geval wel.

De heer Daniels

Een lekenleraar, die me ook nog is bijgebleven was de heer Daniëls uit Maastricht, een invaller voor Latijn. Zijn zoon Wim zat ook op Ste Marie. Hij sliste een beetje. Het woord 'piscis' articuleerde hij nogal nadrukkelijk en dat kwam op ons erg komisch over.

Simon Jacobs vroeg daarom aan het begin van iedere les: "Wat is ook al weer het Latijnse woord voor vis, mijnheer?"

De heer Daniëls droeg een gehoorapparaat. Als iemand met opzet bijna fluisterend een antwoord gaf op een vraag, stelde hij zijn apparaat wat bij. Zodra hij dit weer had bijgesteld sprak dezelfde leerling expres weer erg hard. Dat werd hinderlijk voor hem, dus moest hij wederom bijstellen. Leraren plagen was één van de manieren om de saaiheid van het seminarieleven te doorbreken.

Pater Habets

Deze foto is denk ik genomen bij gelegenheid van de priesterwijding van pater Habets

Grieks kregen we van pater Habets. Dat was de kleurrijkste docent, die ik ooit gehad heb. Hij was dol op de Griekse literatuur, vooral Homerus en Plato, op Griekenland en ook op ons. Plato was een lastige schrijver voor ons. Om ons uit te dagen en te trainen voor het eindexamen kregen we iedere zondag 'Het

snoepje van de week', d.w.z. een kort en moeilijk stukje van Plato. Griekse zinnen, vooral die van Plato, hadden een vreemde zinsbouw en de werkwoordsvormen (de Aoristus bijvoorbeeld) waren echte puzzels. Haalde je een vijf voor het snoepje, dan had je een grote prestatie geleverd.

Pater Habets hield ervan om alles uit te beelden. Op zijn kamer had hij een prachtige verzameling Griekse speren, lansen, helmen en schilden en naakte Griekse beelden. Die gebruikten we wel eens clandestien om veldslagen na te spelen. Hij gaf ook regelmatig diavoorstellingen. Ze zaten vaak niet mooi recht en kregen van ons de naam 'schuine' dia's. In de vakantie maakte hij in zijn eentje op zijn Puch een tocht naar Griekenland. Die Puch was een geweldige bromfiets. Op die hele tocht heen en terug, over forse gebergten, had hij niet één keer motorpech gehad en slechts één lekke band.

Pater Habets kwam terug met spannende verhalen. Hij vertelde over de Olympus, die hij was opgereden en over de grote gastvrijheid van de Grieken, die hem zelfs hun vrouw ter beschikking stelden om samen de nacht door te brengen. Zijn gastheren waren erg verbaasd en zelfs een beetje beledigd, toen hij dit aanbod had afgeslagen. Hij vertelde, dat hij toen de vrouw om een andere gunst had gevraagd, namelijk, tegen betaling, de was voor hem doen. Een even praktische als elegante oplossing.

Over zijn beklimming van de Olympus was hij zo enthousiast, dat hij besloot met een stel vrijwilligers de Olympus na te bouwen in de tuin achter het seminarie. Er werd met schoppen en kruiwagens een hoop zand bij elkaar gebracht. Om het geheel een natuurlijk aanzien te geven werden er struiken geplant. Die struiken haalde hij met zijn Puch uit de

bossen nabij Spaubeek. Hij bond de struiken met een touw vast aan zijn brommer. De takken sleepten over de weg achter hem aan door Spaubeek en Schimmert, een prachtig gezicht. De struiken werden geplant, maar hij miste dieren op zijn Olympus. Hij besloot zijn Griekse berg af te maken met gaas, zodat hij er konijnen en marmotten kon laten lopen. Voor deze dieren moesten we ook gangen graven en buizen leggen. Voor het vast timmeren van het gaas gebruikte hij krammen. Erg handig was hij niet met de hamer. Hij sloeg hard, maar wel op zijn duim i.p.v. op de kram. Het bloed spatte alle kanten op. Wij waren ontzet, maar pater Habets vertrok geen spier en ging gewoon door. Met de woorden 'Pijn is gezond, man' stelde hij ons gerust.

In de les speelden we Griekse feesten en dialogen na. Hij leerde ons zelfs geroezemoes maken en lachen in het Grieks (homerisch gelach). Fantasie had hij genoeg. Voor het eindexamen heeft hij ons echt gematst. Hij had hele stukken vertaling op de band gezet. Wij kregen de Griekse teksten voor onze neus van o.a. Homerus, terwijl hij de band afdraaide. Als we vroegen om een bepaalde passage te herhalen zei hij soms, dat hij dat in dit geval niet nodig vond. Wij wisten dan, dat deze tekst geen deel zou uitmaken van het eindexamen. Herhaalde hij uit eigen beweging een stuk, dan was de kans groot, dat een dergelijke tekst of taalprobleem wel in het eindexamen zou gaan voorkomen. Deze code werd niet met evenveel woorden medegedeeld en hij wilde ook niet, dat we er vragen over gingen stellen.

Levend Engels van de heer Heutz

Voor Engels hebben we korte tijd de heer Heutz gehad. Zijn lessen gaf hij geheel in het Engels en wij moesten onze vragen ook in het Engels formuleren. Wij hadden dus weinig te vragen. Zijn entree in de les

was steeds hetzelfde. Hij maakte een grote zwaai met het Engels weekblad Punch en riep dan uit: 'and here is Punch'. Hij had iedere keer weer leuke lectuur bij zich, waaruit hij spannende verhalen vertelde en daarbij gebaarde hij met handen en voeten. Las hij een passage voor over een rechercheur, die een raam opendeed, dan deed hij daadwerkelijk een raam open, ook midden in de winter. Proefwerken organiseerde Heuts voor al zijn klassen gezamenlijk in de grote studiezaal. Iemand op spieken betrappen zag hij als een sport. Hij daagde ons uit om te proberen zoveel mogelijk te spieken. Zodra hij je attrapeerde stooft hij in gejuich op je af en riep dan: 'Ha, ik heb je'. Hij was dan helemaal niet boos. Hij trok slechts één punt af van het cijfer, dat je anders zou hebben verdiend. Dat was een deal, die tevoren werd overeengekomen.

Engels van pater Franciscus

Deze pater Carmeliet gaf alleen les in de hogere klassen. Hij had een uitbundige stijl van lesgeven, vooral over Shakespeare. Aan klassieke toneelstukken op TV kon hij zich mateloos ergeren. De door hem verafgode Shakespeare tonen in een klein kastje vond hij je reinste heiligschennis.

Pater Weijnen

Pater Weijnen noemden we Pluto, omdat hij een vuurrode neus had. Hij deed zijn best om ons meetkunde, goniometrie, algebra en stereometrie te leren, maar zijn uitleg was zeer verwarrend. Stereometrie noemden wij dan ook 'zwammen in de ruimte'. Later in de eindexamenklas hebben we veel bijlessen gekregen.

Pater van Oosten

We hebben ook nog een tijdje pater van Oosten gehad voor wiskunde. Die gaf ons het vak op een simpele en heldere manier, zodat we in enkele maanden meer leerden dan anders in een jaar.

Pater Lortye

Pater Lortye, de biologieleeraar, noemden we de Böll. Deze bijnaam had hij te danken aan zijn eerste biologieles. Deze handelde over de oorsprong van het leven op aarde. 'De aarde was een ronde bol' zei hij. Hij sprak het woord bol uit met een typisch Schimmertse tongval, waarbij hij de L nogal veel accent gaf en de o erg kort maakte. Lortye was de grote organisator van het voetbal op het seminarie. Zijn broer, een leek, was onze gymleeraar. Zijn vader was postbode in Schimmert.

De heer Sluys

De heer Sluys gaf ons gymles. Hij had weinig op met de in zijn ogen brutale Hollanders. Hij gaf van zijn dédain blijk door in een les openlijk te verklaren, dat een Limburger meer beschaving heeft in één pink, dan een Hollander in zijn hele lijf.

Pater van der Eng

Ik weet niet meer welk vak pater van der Eng gaf. Ik kan me wel herinneren, dat hij je graag over de bol aaide en de Z nogal nadrukkelijk en melodieus uitsprak. Hij werd dan ook Zoem-Zoem genoemd. Wanneer hij als surveillant de studiezaal binnenkwam begon de zaal zachtjes te zoemen. Van der Eng is later overgestapt naar de wereldheren.

Pater van Eck

Deze pater gaf Latijn en klassieke geschiedenis en was onze klassenleraar in de vierde klas. Hij verzamelde reproducties van klassieke kunst. Je kon hem geen groter plezier doen dan hem op zijn kamer te helpen met het knippen en plakken van reproducties uit kunstkalenders en tijdschriften. Zijn bijnaam was Krells. Hij rookte sigaren en had hierbij de gewoonte om de rook zo lang mogelijk in zijn mondholte te laten circuleren alvorens uit te blazen in kringetjes. Heerlijk rook die sigarenlucht.

Pater Smeets

gaf zangles aan het knapenkor (cantores) en de schola. Hij had een kraakstem en een oude pijp in zijn mond, maar hield feilloos toon. Talenten uit het knapenkor leidde hij als zangpedagoog op tot solo-zangers, waar iedereen ademloos naar luisterde.

*Het knapenkor van Sté. Marie o.l.v. pater Smeets.
De foto is naar schatting genomen in 1953*

Pater Jos Somers

Pater Jos Somers probeerde altijd grappig te zijn en dankte aan deze eigenschap zijn bijnaam de Leukerd. Hij liet ons voor iedere les woordjes en idioom leren, die hij overhoorde. Aan hem heb ik toch wel veel parate kennis van het Frans overgehouden.

De heer Filott

Filott, onze tekenleraar, werd 'Wasda' genoemd. Hij vond de meeste van onze tekeningen weinig voorstellen en vroeg dan steevast op neerbulgende toon aan je: "wasda?" Hij had uitsluitend interesse voor getalenteerde tekenaars.

De heer Franssen

Hij was een scheikundedocent over wie ik me maar weinig kan herinneren. Hij hield niet van proeven doen, omdat hij het nog al gauw te gevaarlijk vond worden. Hij waarschuwde ons regelmatig. Was hij bang, dat we per abuis een atoombom zouden fabriceren? Het volgende voorval kunnen Kees van den Berg en ik ons nog herinneren: terwijl Franssen bezig was met het mengen van gevaarlijke vloeistoffen keken wij elkaar aan en konden het niet laten om, zonder dit te hebben afgesproken, heel hard BOEM te roepen.

Pater Limpens

Met Pater Limpens had je als seminarist niet veel contact. Hij is in 1957 in Schimmert gekomen als conrector en leraar voor het internaat van de zusters. Hij had echter naar ik meen wel een kamer op Ste Marie en assisteerde pater Rouschop bij zijn werk als provisor.

Pater Rouschop

Pater Rouschop, de heeroom van mijn klasgenoot Paul Janssen, zie ik nog voor me zoals hij hier staat afgebeeld, wandelend door de tuin, hoofd een klein beetje scheef, wandelstok in de linkerhand, een lieve, goedmoedige man. Hij was al 66 jaar oud, toen hij in 1953 als provisor in Schimmert werd aangesteld. Hij schijnt ook reeds in de jaren twintig op Ste Marie gewerkt te hebben, maar dan als leraar rethorica.

Degenen, die meehielpen met appels plukken en het onderhoud van de fruitboomgaard hadden geluk. Zij werden door pater Rouschop getraceerd op boterhammen met spek en ei.

Pater Jongen

Met pater Jongen heb ik als seminarist weinig te maken gehad. Hij is van 1943 tot 1955 leraar Duit geweest, dus net voor mijn tijd. Daarna werd hij overste in Rheydt. De jongens van Rheydt kwamen wel eens op bezoek in Schimmert. In 1962 kwam pater Jongen in Schimmert terug en werd er provisor.

Pater Brouns

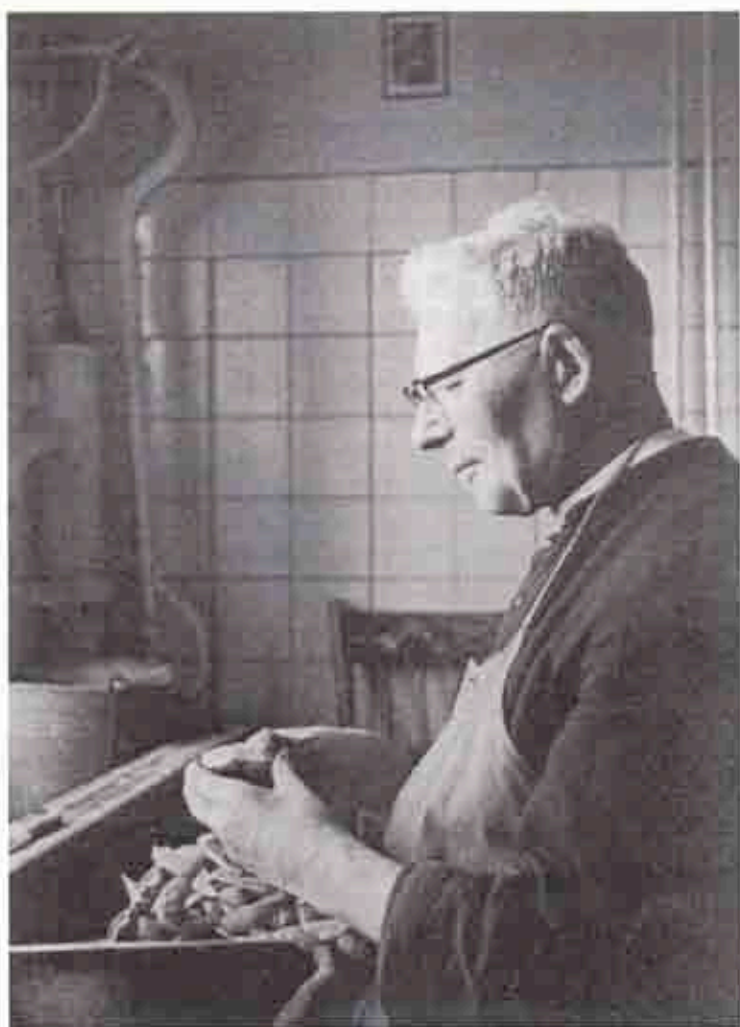
Pater Brouns was al 68 jaar oud, toen ik hem voor het eerst ontmoette op een kloostergang. Hij kon heel eigenaardig reageren. Toen ik de klapdeuren voor

hem openhield kreeg ik een draai om de oren en beet hij mij toe, dat ik voor hem geen deuren hoefde open te houden. Er wordt verteld, dat hij wel eens per abuis in de kerk van Genhout tijdens het lof de zegen heeft gegeven met een kandelaar i.p.v. met de monstrans.

De broeders

Van de broeders kan ik me o.a. Servais herinneren, een zeer beminlijk man. Hij fungeerde meen ik als hoofd huishoudelijke dienst. Broeder Alexander, een broeder uit Hoensbroek, ex-mijnwerker, rekende de refter tot zijn domein. Hij was altijd stomverbaasd over de eetlust van de jongens. 'Ze eten tot de keutel op de stoel staat' was zijn gevleugeld gezegde.

Alexander was een handige man, die allerlei klusjes deed, bijvoorbeeld voor de belichting zorgen tijdens toneelvoorstellingen. Hij was ook een verdienstelijk fotograaf, beschikte over een donkere kamer en ontwikkelde ook foto's voor veel studenten. Broeder Marcus en wijlen mijn neef, Jan Roefs (broeder Victor) werkten in de varkensstallen en in de boomgaard. Jan had ook altijd mooie konijnen. Broeder Marcus heb ik in 2004 nog eens ontmoet in Schimmert. Ik kende hem direct terug. Hij is nog weinig veranderd; een vitale, drukke, wat nerveus overkomende man. Broeder Victor is in Schimmert geweest van 1960 tot 1963. Hij vertrok toen naar Oirschot en tenslotte naar de missie in Malawi. Helaas is hij reeds in 1978 op 41-jarige leeftijd overleden. Joachim was de beresterke slager (zie Anekdoten). Andreas was een al wat oudere broeder, die zich o.a. bezighield met de bijen.

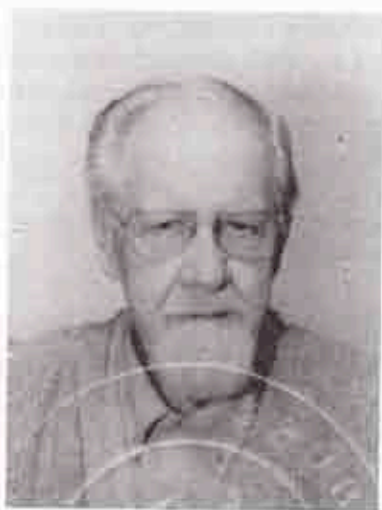
Een karakteristieke foto van Broeder Servals

Broeder Eduard, Andreas en Marcus

Broeder Victor

Broeder Alexander

Broeder Petrus

Broeder Petrus heb ik onlangs heel toevallig ontmoet op klooster Bijsterveld te Oirschot. Wij herkenden elkaar vrijwel meteen en ik heb toen gauw deze foto van hem gemaakt. Destijds fungeerde hij in Schimmert als timmerman. Hij was een gedegen vakman en altijd goedlachs.

Jantje Boterham

Deze zwijgzame, traag en gebogen door het dorp lopende Schimmertse bedelaar heeft altijd tot mijn verbeelding gesproken. Hij was zwaarlijviger, dan je van een bedelaar zou verwachten, maar was dan ook niet tevreden met wat schrale kost, als hij kwam bedelen bij de keuken. Hij droeg een lange, zware, donkerkleurige versleten jas.

De zusters

Van de zusters kan ik me niet zoveel herinneren. Guus Penners schreef me, dat ze overgingen op het Frans, als wij ze niet mochten verstaan. Zuster Maria was de praatpaal voor jongens met heimwee. Jammer, dat ik dat toen nooit geweten heb. Zuster Hildegard was klein, maar had wel een zodanig gezag, dat ze 'de kapitein' werd genoemd. Zuster Arnolda was groot en stevig en werd oneerbiedig 'de non met de hoge billen' genoemd.

Klassenfoto's

Ieder jaar werd er een officiële klassenfoto gemaakt met in het midden de klassenleraar. Hier volgen de foto's, die ik heb kunnen vinden.

Eerste klas schooljaar 1956-1957

staand:

Frans Roefs, Frits Reinders, Wim Daniels, Jac Sniijders, Jo Klinkers, Matthieu Huljnen, Piet Meels, Jo Stevens, Simon Jacobs, Bert Voncken, Johan Visser, Harrie Vogels, Wim Schreurs

zittend midden:

Pater Jansen, Nico Jongen, Rene Höppener, Frans Bosch, Marcel Landman, Harrie Jansen

zittend voor:

Rene Visser, Martien Eurellings, Frans Luiten, Ton Habets, Bert Vliegen, Piet Loonen, Guus Penners, Wim Curfs

Tweede klas 1957-1958

staand:

*Ferenschild, Marcel Landman, pater van Osch, Martien
Eurelings, Frans Roefs, Johan Visser, Wim Curfs, Piet
Loonen, Nico Jongen, Frans Luiten*

zittend midden:

*Jo Smeets, Rene Visser, Frits Reinders, Wim Daniels, Jo
Klinkers*

zittend vóór:

*Wim Schreurs, Ton Habets, Guus Penners, Simon Jacobs, Jo
Frissen*

Derde klas 1958-1959

achter:

*Rene Visser, Frans Lulten, Marcel Landman, Martien
Eurelings, Wim Daniels, Jo Frissen*

midden:

*Harrie Horsten, Piet Loonen, pater Somers, Frans Roefs
(met mijn arm in het gips), Willy Moonen, Ton Habets*

voor:

*Jo Smeets, Jef Brouwers, Wim Schreurs, Simon Jacobs,
Guus Penners, Jo Klinkers*

Vierde klas 1959-1960

achter:

Theo Valkering, Harrie Horsten, Pater van Eck, Guus Penners, Frans Luiten, Peter Hoogland, Jo Frissen, Ben Faas, Stan Verdult

voor:

Ton Duivenvoorden, Willy Moonen, Jo Smeets, Wim Schreurs, Frans Roefs, Ton Habets, Henk Kalter, Jef Brouwers

Vierde klas 1960-1961

staand achter:

*Guus Penners, Wim van Gijzel, Theo van der Geest, Ton
Dulvenvoorden, Nico Kuyper, Harry Janssen, Adrie van Zon,
Wim donners, Paul Janssen*

midden:

*Ton Hesp, Harry Horsten, Kees van den Berg, Kees van
Noort, Pater habets, Martien Eurelings, Gijs van den Berg,
Peter Denneman*

voor:

*Piet Loonen, Simon Jacobs, Frans Luiten, Wim Schreurs, Jan
Goossens, Ben Dings*

Vijfde klas 1960-1961

achter:

Stan Verdult, Andre Römken, Ben Faas, Harrie Coenen, Jac Hop, Joep Kreukels, Jo Luiten, Matieu Huijnen, Teun Jenniskens

voor:

Peter Hoogland, Jo Smeets, Frans Roefs, Jo Frissen, Jef Brouwers, Theo Valkering, Leo van Montfoort, Ton Habets, Henk Kalter, Nico Mares

midden:

de komiek Frits Janssen (Frits, uit Nijmegen, was een meester in het imiteren van een ophitsende toespraak van Hitler)

Vijfde klas 1961-1962

achter:

Frans Luiten, Guus Penners, Frans Roefs, Paul Janssen, Wim Schreurs, pater van Osch

voor:

Harrie Horsten, Piet Loonen, Gijs van den Berg, Kees van den Berg, Jan Goossens

Zesde klas 1960-1961

*Chris van der Meijden, Joep Kreukels, Henk Stoop, Jos Peeters, Jos Hüver, Kees Smit, Jan Meeuws, Henny Speyer, Jac Zenden, Willy Notermans
(deze foto is genomen vóór de slagerij van het seminarie)*

Zesde klas 1961-1962

*achter: Jo Smeets, Jo Frissen, Stan Verdult, Ben Faas, Jef Brouwers, Leo van Montfort, Theo Valkering, Frits Janssen, Harrie Coenen, Jo Luiten
vóór: Jac Hop, Nico Mares, Henk Kalter, Peter Hoogland, Matthieu Huynen, Andre Römken*

Zesde klas 1962-1963

achter:

*Pater Jenniskens, Frans Luiten, Guus Penners, Frans Roefs,
Wim Schreurs*

voor:

*Harrie Horsten, Kees van de Berg, Gijs van de Berg, Ton
Habets, Piet Loonen, Paul Jansen*

Het dagelijks leven op het seminarie

Het leven op het seminarie verliep volgens een vaste dagorde. Alles gebeurde op voorgeschreven plaatsen en tijden. Tijdens grote pauzes, wandelmiddagen en zondagen genoten we wat meer vrijheid om je eigen activiteiten, hobby's, sport e.d. te ontplooiën of om je gewoon stierlijk te zitten vervelen.

Eten aan grote tafels in de refter

In de refter had je grote zwarte tafels, waaraan 10 jongens konden zitten. Aan het hoofd van de tafels van de lagere klassen hadden oudere jongens de functie van tafelchef en sous-chef. Zij hielden toezicht op orde en netheid aan tafel en een correcte verdeling van het voedsel. Ook pater prefect lette erop, dat we netjes aten en een hap eten niet door de keel 'afgoten' zoals hij dat noemde. Boter kregen we in mondjesmaat, één pakje per tafel. Dit werd verdeeld in 10 gelijke blokjes. Je moest uitkomen met één blokje en dat was voor een goede eter als ik een hele toer. Je had vaste plaatsen en iedere leerling beschikte over een laadje voor de servet in een servetring en het eigen bestek. Na afloop van de maaltijd ging er een bak rond met warm water. Daarin kon je je bestek schoonmaken en vervolgens afdrogen met je servet. Sommige jongens bewaarden ook etenswaren van thuis in dit laadje of in de keuken. Dit was alleen toegestaan aan jongens met een bepaald dieet. Zoetigheid was altijd toegestaan. Ik had tijdelijk een dieet met eigengemaakte kaas van thuis, omdat ik moest aansterken na een periode van geelzucht. Stroop was altijd vrij verkrijgbaar. Die stroop was van Canisius uit Schinnen, een merk, dat nog steeds bestaat. Hij werd in mijn tijd geleverd door de vader van Jo Luiten. Limburgers smeerden op heel veel dingen stroop, bijvoorbeeld op de kaas en zelfs op de

vrijdagse haring. Op kaas vind ik het nog steeds wel lekker.

Heel typisch vond ik ook wel de grote mokken, zonder oor, waaruit we thee dronken. Je had een bepaalde techniek nodig om die goed vast te houden, met een wijsvinger op de rand.

De keukenstaf, geleid door de 'kapitein' zorgde voor gezonde kost. Het seminarie beschikte over een slagerij, bakkerij, timmerwerkplaats, moestuin en boomgaard. Tijdens een gedeelte van de maaltijd werd er voorgelezen vanaf een lezenaar, tot het verlossende sein 'Tu autem Domine miserere nobis' gegeven werd. Iedereen antwoordde dan 'Deo gratias' en dan mocht je pas praten. Sommige verhalen waren erg spannend en werden zeer goed voorgelezen. Ik vond het dan wel eens jammer, dat het 'tu autem' een abrupt einde maakte aan deze spanning. Er waren ook jongens, die misschien een beetje woordblind waren en bijzonder slecht voorlazen. Pater van Mulken kon hier slecht tegen en liet soms op strenge/bestrafende toon een zin net zolang herhalen, tot het perfect was. Ik heb meegemaakt, dat een jongen hier niet tegen kon en in tranen uitbarstte.

De paters zaten aan een grote tafel vooraan. De student, die de beurt had moest de paters serveren volgens de etiquette: links het lege bord weghalen, rechts een nieuw bord neerzetten.

Nette manieren leerden we uit het boekje: 'Savoir vivre'

De refter

De dagorde

In de Flambouw, het schoolblad van Ste Marie, vond ik een artikel van pater Op 't Veld over de dagorde op Ste Marie in resp. 1910, 1936 en 1963. In 1910, toen het Frans nog de verplichte voertaal was, gold er een Spartaans reglement: opstaan om 04.50 uur, ook al denk je dat je ziek bent! Je moest dan permissie vragen aan pater overste om weer terug naar bed te mogen.

Later werd het reglement heel wat menselijker. Je stond dan 'pas' op om half zeven. Je werd gewekt met de oproep 'Benedicamus domino' waarop je antwoordde 'Deo gratias'. Als pater Janssen geen antwoord hoorde schopte hij een keer flink tegen de rand van je bed. Een keer kwam hij met zijn scheenbeen tegen het bed en riep 'au'. Zo werd je dus wel wakker. Onlangs zag ik een programma op TV over de Benedictijnen. Een novicenmeester sprak de overtuiging uit, dat je pas echt vrij bent als je je impulsen kunt weerstaan. Dat heb ik op het seminarie dus wel geleerd.

Dagorde op gewone dagen

1910 1936 1963

4.50	Lever	4.50	opstaan	6.30	opstaan
	Méditation	5.30	H. Mis	6.50	morgengebed
5.30	Ste Messe	6.15	studie		korte meditatie
6.15	étude	7.00	ontbijt -	7.00	H. Mis
7.10	déjeuner -		slaapzaal, recre-	7.45	ontbijt
	dortoir - Sortie		atie		recreatie
	sur la cour	7.45	eerste les	8.20	leestudie
8.00	classe	8.30	tweede les	8.40	eerste les
9.00	récréation,	9.15	recreatie	9.20	tweede les
	visite au Sainte	9.45	bezoek,	10.20	recreatie
	Sacrement		rozenhoedje, les-	10.40	derde les
9.45	classe, sor-		studie	11.30	vierde les
	tie sur la cour	10.00	lesstudie	(12.30	vijfde
11.00	étude	10.15	derde les		les: dinsdags en
12.00	diner	11.00	vierde les		donderdags)
	récréation	11.45	vrij in de	12.30	diner
1.30	chapelet à		studiezaal		recreatie
1'étude		12.00	diner	1.45	leestudie
2.15	classe	1.30	rozenhoedje	2.20	vijfde les
3.45	récréation		recreatie	3.10	zesde les
	visite au Sainte	2.30	vijfde les	4.00	boterham
	Sacrement	3.15	zesde les	4.45	avondstudie
4.30	classe	4.00	boterham	7.00	recreatie
5.20	sortie	4.30	bezoek, der-	7.15	rozenhoedje
6.30	chapelet		de rozenhoedje	7.30	souper
	lecture spiritu-	6.50	geestelijke		recreatie
	elle		lezing	8.30	verplichte
7.00	souper	7.00	souper		studie voor de
7.30	sortie en		recreatie		5 hoogste klas-
	silence, prière	7.50	avondgebed		sen:
	du soir		veillée voor de	9.45	recreatie
8.00	veillée		hoogste klassen	10.00	avondgebed
	pour les classes	8.45	slapen		
	supérieures				
8.45	dortoir				

Dagorde des zondags

1910 1936 1963

4.30	Lever	5.30	opstaan	7.30	opstaan
	prière, méditation, Sainte Messe	6.10	H. Mis	8.30	hoogmis
6.15	étude, préparer composition.	7.10	ontbijt		ontbijt, vrij
7.10	déjeuner	8.00	hoogmis	11.00	studie
8.00	grand'messe	8.30	studie	12.30	middageten
9.30	classe de chant	11.15	vrijaf, buiten		vrij
10.00	composition.	12.00	vespers en lof, verplichte wandeling	4.15	boterham
11.45	chapelet à l'étude	4.15	boterham	5.00	studie
12.00	dîner	5.00	studie	6.30	lof met rozenhoedje
12.30	recreation	7.00	souper	7.00	souper
1.30	étude	8.00	avondgebed		recreation
2.00	vêpres et promenade			10.00	avondgebed
4.45	étude				
6.30	chapelet et lecture spirituelle				
7.00	souper et recreation				
8.00	prière du soir				

Toevoeging reglement 1910:

Tout le monde devra se lever le matin, même ceux qui se croiront malades. Dans ce dernier cas, on se lève pour demander la permission au Père supérieur, de retourner au lit.

L'élève qui arrivera en retard à la prière du matin, se mettra à genoux. Ils récitent leur premier chapelet, le matin, pendant la Ste Messe.

Le déjeuner se prend toujours en silence exépté:

- 1) le jour de la clôture de la retraite
- 2) les fêtes de premier classe solennisées
- 3) les fêtes de Saint Louis de Gonzague
Saint Stanislaus
du B. P. de Montfort
du cher père et du Père supérieur
- 4) le jour de la prise de soutane

Toevoeging reglement 1936:

Bij het opstaan zorge men de bedden uit te luchten en vermijde dan alle onnodige lawaai met koffers, schoenen etc. Men zal steeds op de slaapzalen de grootst mogelijke zindelijkheid in acht nemen, de klederkastjes zuiver en zindelijk houden, geen linnengoed of ondergoed onder het bed laten liggen. De studenten worden gewekt door een Pater en beantwoorden rechttop sittend in hun bed hardop de gebruikelijke aanroepingen.

Dagorde 1963 op dinsdag en donderdag:

8.40	1ste les
9.30	2e les
10.20	3e les
11.10	recreatie
11.30	4e les
12.20	5e les
13.15	diner; vrije tijd
16.15	boterham
16.45	studie

Verder zoals op andere dagen.

Voorschriften 1963

School

Onder de recreaties is het niet goedgekeurd zich in de school op te houden, ook niet om studieredenen.

Onder de wandelingen kunnen de drie hoogste klassen er studeren op hun eigen plaats. De II en III klas kunnen hiervoor verlof vragen. Wanneer men na een recreatie de school binnenkomt, zwijgt men score met de hoofdleraar gepasseerd is.

De luxe-flex mag niet door de jongens buitend worden; het gevaar voor het stuk TRUKKEN van het mechanisme is zeer groot.

Vrije uren

De drie hoogste klassen mogen gaan fietsen. Voor de vrije wandelingen leveren zij daarvoor van briefje in bij P.Praet. Bezok aan familie, of binnengaan in café of winkels is hierbij streng verboden.

Het reglement voor de drie laagste klassen blijft gehandhaafd; zij mogen alleen gaan wandelen met een Pater of grotere jongen.

Roken

De drie hoogste klassen mogen roken tijdens de tweede morgenrecreatie.

Kalender 1e trimester 1962-1963

Woensdag 5 september:

6.30	opstaan
6.50	worgongebod
7.00	H.Mis ter ere van de H.Geest.
7.40	bed opmaken, aansluitend ontbijt Na het ontbijt tijd om uit te pakken en om schoolbehoefte te kopen.
10.00	boeken uitlezen in de leeslokalen, daarna koffie
12.30	diner, daarna vrij
16.00	boterham
17.00	studie, gelegenheid om bibliotheek-boek te halen en kalendergeld af te dragen.
19.00	vroegbedje en lof
19.30	soep, recreatie

15 september: vakspelen (voor publiek)

16 september: bezoeksdag nieuwelingen

20 september: inzegening nieuwe schol

1 oktober: 25 jarig professiefest van de HES. Mauritius en Robertus

16 oktober: samfeest F.Praet; vrij na de lessen

31 oktober: aartie, vertrek na de morgenlessen

5 november: einde aartie 19.45 uur

25 november: bezoeksdag V.I.+I+II

2 december: bezoeksdag groten: III+IV+V+VI

6 december: vrij na de lessen

8 december: vrij

22 december: kortvacantie na het diner

Taakverdeling 1962-1963

Apotheek: P. Dommagen, A. v. Winden, G. Fleuren.
Ziekenverzorgers: T. Habets, P. Loonen, A. Laurier, J. Goussens,
D. Bunker, B. Bernard
Reglementaire: P. Jansen, P. Dommagen, G. Fleuren
Sleutels: School en huis: G. v. d. Berg, E. Loonen
W.C.'s, ramen en verlichting in de school: onderverdieping: H. Jansen
bovenverdieping: J. Steeghs
W.C.'s, ramen en verlichting in huis: H. Horetan
Slaapzaal III: G. Labouille
Slaapzaal I en II: K. v. d. Berg
Zorg voor nanten in huis en school: F. Ritzorfeld
Ophalen van ballen: W. Donners en H. Bearens
Leiders van voetbal en atletiek: P. Laiten, W. Schreurs, K. v. Voort
W. Donners
Binnenspelers: K. Brugman, J. Jacobs en G. Froben
Verzorging van recreatiesalen: V en VI G. v. d. Berg en P. Loonen
II en III E. Soons en H. Krants
IV Bunkers M en B. Bernard

Verzorging recreatiesaal I: G. Patis en W. Schreurs
Winkel: P. Reinders, G. Fleuren, B. Bernard
Koffers: F. Mullink, W. Habets
Ras: K. Brugman en H. Kuisbrochtse
Tentkokers: F. Jeurissen, B. de Klayn
Freticums: E. Loonen en W. Kuiper
Ranewerkers: A. Laurier, J. de Vries, G. Colstain en G. Froben
Bibiothoek: T. Habets, J. Goussens, B. Dings, J. Colstain
B. Jansen
Floten: J. de Vries
Electriciteit: T. Habets, J. de Vries, J. v. d. Schoot
Schoenen: P. Loonen
Voorlopers: J. Kleikers, J. Hendriks
Bidsaal: G. Colstain, L. Claessens
Kosters: E. Loonen, H. Jansen, H. Bouwen, J. Jansen, G. Labouille
Missionsaars: G. Penners, F. Layten
Cantores: W. Lommens, H. v. d. Hayden
Algemene leiding werkbouwt: G. Penners, K. v. d. Berg
Algemene leiding tuin: F. Roefs
Gemeensmaars: F. Layten, J. Schreurs, J. Koenks, H. Jansen
Etnalges: P. Loonen, T. v. d. Geest
Yoor 't Ruzs: J. Steeghs, J. v. d. Ven, J. v. d. Schoot
Lan en rondweg: E. Lommens, F. Voncken, J. Eynon
Tuin bij school: F. Roefs, J. Berge, H. Crombag, H. v. d. Ven
H. Swelen, H. Eitzen, F. Ritzorfeld
Ave Maria: en Inge Nopels: W. Donners, W. Kuiper
Kerkhof: H. Gonet, A. v. d. Zon, O. Hiltus, K. Brugman
Bedum: J. v. d. Ven
Eials: J. Schreurs, G. v. d. Berg, T. v. d. Geest, H. Jansen,
F. Jeurissen, G. Labouille, J. Jacobs, H. v. d. Geest
Boedschappels: B. Dings
Kranten: P. Loonen
Voorbidder: F. Roefs
Klasscheekers: VI samen en A. W. Schreurs
V samen en A. E. Loonen
VI en V samen samen: K. v. d. Berg
VI samen afzonderlijks: K. v. d. Berg
V samen afzonderlijks: P. Dommagen
IV G. Gasjataan
III J. Berière
II E. Bouwens
I Th van Streeten

Het wandelreglement

In een Flambouw van 1964 schreef pater Op 't Veld een artikel over de wandelreglementen op Ste Marie van 1914, 1935 en 1964. Dit stukje archief vind ik interessant genoeg om over te nemen.

Règles pour la Promenade 1914

Les jours de promenade, en hiver, les élèves montent au dortoir (sous la direction des deux Pères qui sont de promenade) aussitôt après le dîner. Les servants avertissent la surveillant quand ils ont fini de dîner. On fait la visite du Très Saint Sacrement en descendant du dortoir. En été les élèves montent au dortoir après la lecture spirituelle.

1. Pour rester de la promenade, il faut la permission du Père Supérieur. Les malades demanderont cette permission au Père infirmier, qui avertira le Supérieur des permissions accordées. Les élèves qui ont obtenu la permission de rester pendant la promenade, avertissent le Père qui est de promenade. Tous restent pendant la promenade dans le local assigné à cet usage, et n'en sortent qu'avec la permission du Père Supérieur ou son remplaçant.
2. Pendant la promenade, les élèves demanderont la permission de s'écarter au Père surveillant qui ne permettra jamais à deux élèves à la fois de s'écarter. Au retour ils avertissent le Père surveillant.
3. Les élèves prendront soin de ne pas marcher sur les champs, de ne rien déranger dans les endroits où s'arrêtent pendant les promenades. Ceci spécialement pour le bois de Spaubeek.
4. Arrivés au but de la promenade, ils joueront (hiver et été) aux jeux indigués par le Père, (exceptés les jeux de vise et de la guerre).
5. Les élèves réciteront leur 2e chapelet en partant en promenade, et le 3e au retour.
6. Pendant les promenades, le groupe des petits restera toujours en rang, le groupe des grands se mettra en rang, en partant et dans les bourgs, au signal du Père.

7. Pendant les promenades, il est défendu aux élèves d'aller voir les oncles et tantes, à fortiori des parents du 5e ou 6e degré.
Il est sévèrement défendu aux élèves de Schimmert de quitter les rangs pour aller causer avec leurs parents ou autres membres de la famille, même si ceux se trouvent à la porte.
8. Au retour des promenades, comme pendant les promenades pour ceux qui restent, ils est défendu d'aller jouer de l'harmonium.
9. Au retour de promenades, les élèves montent au dortoir immédiatement en revenant de promenade, sous la conduite d'un Père.
Quand il fait mauvaise temps les élèves entrent à l'étude de 2 à 3.15 h. Ces jours-là, ils disent leur 2e chapelot à 2 h. et le 3e à 3.30 h.
La collation a alors lieu à 4 h. et la visite au S. Sacrement à 4.45 h.

Wandelingen 1935

- Art. 1) Zondag, Dinsdag en Donderdag zijn de gewone ontspanningsdagen waarop de studenten een wandeling maken onder leiding van 'n Pater.
Buitengewone ontspanningsdagen zijn, behalve de als Zondag gevierde feestdagen: Ste. Theresia 3 October, - St. Willibrord 7 November, - St. Nicolaas 6 December, - St. Aloysius 21 Juni, - 't Patroonsfeest van den H.E.P. Generaal, - Provinciaal, - Z.E.P. Overste, - P. Prefect, - 't feest der P.P. Professoren, - Vastenavond-Maandag, - de Zondag en Maandag van de Schimmertse Kermis- en eindelijk de sluitingsdag der jaarlijkse retraite.
- Art. 2) De studenten van de grote refter vormen de groep der groten, die van de kleine refter de groep der kleinen.
Nooit mag een student zonder verlof van P. Evarste - en dan moet hij den Pater-leider van de wandeling van het bekomen verlof op de hoogte brengen, - naar de andere groep overlopen al zou geen enkel klaagenoot deelnemen aan deze wandeling.

- Art. 3) Zonder uitdrukkelijk verlof van Pater Overste mag niemand zich aan de wandeling onttrekken.
- N.B. 1. Dit verlof moet onder de reöreatie van 10 uur worden aangevraagd.
2. Zou men willen thuisblijven wegens ongesteldheid dan vrage men bovendien aan den Pater apotheker of zulks gewenst is.
- Art. 4) De studenten die met verlof van Pater Overste thuisblijven, waarschuwen den Pater van hun groep. Wanneer deze vertrekt gaan zij naar de kapel om het tweede rozenhoedje te bidden. Vervolgens moeten zij in de grote gang (of aangewezen lokaal) of op de speelplaats blijven; in geen geval in de tuin of elders z'n huis.
- N.B. 1. 't spreekt vanzelf dat degenen die thuisblijven terwille van hun bediening of 'n bezigheid eveneens de Pater van de wandeling waarschuwen en vóór hun werk 't rozenhoedje bidden.
- Art. 5) Vóór de wandeling zijn alle spelen, ook het biljart, verboden zelfs voor de thuisblijvers. 't is aldan de tijd z'n schoenen te poetsen, zijn voetschoenen te smeren enz.
- Art. 6) Op het eerste teken der bel d.w.z. in de regel vijf minuten vóór het vertrek gaan de studenten in de rijen staan en behouden deze plaatsen totdat de Pater verlof geeft ze te verlaten.
- Art. 7) Op wandeling gedragen de studenten zich in alle opzichten als jongens die prijs stellen op fatsoen, welgemanierdheid en tucht. Zij loopen niet vooruit en sonderen zich niet af, maar gaan in de regel drie aan drie of vier aan vier ordelijk achter elkander.
- Zij wachten zich wel enige schade te veroorzaken aan bomen, veldgewassen enz.
- Art. 8) Zij nemen jegens de personen die zij ontmoeten de plichten der wellevendheid in acht, groeten alle gестellijken en elkeen die hen groet. Zonder verlof zullen zij echter niemand aanspreken.
- Meer nog zijn zij verplicht kruis, beid of kerk die zij voorbijgaan te groeten.
- Art. 9) Wanneer studenten, die niet van Schimmert zijn, lange hun ouderlijk huis komen, mogen zij hun ouders een bezoek brengen, doch slechts zolang dat zij zich makkelijk bij hun groep kunnen vervoegen. 't Zelfde geldt voor grootouders, broers of zusters, doch niet voor come

en tantes. Zij zeggen hen goeden dag als dezen buiten mochten zijn doch gaan niet naar binnen.

De studenten van Schimmert zelf daarentegen mogen geen bezoek afleggen bij hun ouders. Staan dezen buiten dan geven zij hun even de hand en sluiten zich weer onmiddellijk aan bij hun groep.

- Art. 10) Na de wandeling blijven allen op de speelplaats totdat de tweede groep terug is. Dan eerst mogen zij naar binnen gaan.
- Art. 11) Als het weer te slecht is om op wandeling te gaan blijven de studenten binnen doch hebben van 2.45 tot 4 uur verplichte "vrije studie", na vooraf het rozenhoedje (in de kapel) gebeden te hebben. Van 2 - 2.30 uur en van 4 - 5 uur is er gelegenheid om harmonium te spelen met verlof van den Pater surveillant.
- Art. 12) Niemand mag vóór tijdens of na de wandeling naar slaapzaal gaan zonder verlof van P. Overste of Pater Prefect.

Voetbalwandeling

- Art. 1) Wanneer bij gunstig weer tijdens de wandeling gelegenheid wordt gegeven om te voetballen gaan de studenten samen en onder leiding van een Pater naar de slaapzaal om zich om te kleden. Ook dan moeten zij daar het strengste stilzwijgen in acht nemen.
- Hetzelfde geldt op het einde der wandeling.
- Art. 2) Buiten de twee elftallen mogen slechts drie of vier studenten meegaan in de hoedanigheid van grens- of scheidsrechter.
- In de regel mag een elftal of zelfs ook maar een student uit de ene refter niet spelen tegen 'n elftal uit de andere.
- Art. 3) Met nadruk en op straffe van uit het spel verwijderd te worden wordt erop gewezen dat de voetballers alleszins behoorlijk d.w.z. volgens de regels van het fatsoen en de hygiëne gekleed zijn zowel op het terrein als op de heen- of terugweg.
- Art. 4) Zoals de wandelaars zijn de voetballers verplicht 't tweede rozenhoedje thuis of op weg naar het voetbalveld te bidden.

Wandeling 1964

I. Uitgaan.

- 1) De drie hoogste klassen mogen op de vrije middagen in groepen van drie of meer fietsen of wandelen.
 - 2) De derde klas mag zonder begeleiding wandelen.
 - 3) De drie laagste klassen mogen wandelen onder leiding van een oudere jongen, bij voorkeur een "stamhoofd" van de M.A.J.
- Iedereen moet voor het verlaten van het huis zijn naam schrijven in het daartoe bestemde schrift.
 - Men mag nergens zonder voorafgaand verlof binnengaan, ook niet om te kopen, ook niet thuis.
 - Men mag zich niet bezondigen aan het overdreven kopen van snoep, ijs of friten.
 - 's Winters mag men gaan schaatsen en 's zomers gaan zwemmen in Geleen. Voor dit doel mag ieder zijn fiets gebruiken.
 - Men moet altijd terug zijn om 4.15, tenzij anders is geregeld.
 - Er kan altijd verslag gevraagd worden.

II. De jongens die verkiezen thuis te blijven.

- De jongens verblijven op dezelfde plaatsen als onder de middagrecreatie tenzij er gevoetbald of gewerkt wordt.
- 't Gebruik van het voetbalveld wordt geregeld door de sportleider in overleg met de Prefect of de Pater van de sport.
- Er is gelegenheid om aan atletiek te doen, om binnenspeelen te doen, 't hobbylokaal te gebruiken of om platen te draaien.
- De drie hoogste klassen kunnen zonder verlof in de studiezaal studeren. II en III moeten hiervoor verlof vragen. Aan de twee laagste klassen wordt dit verlof alleen gegeven om uitzonderlijke redenen.
- Iedereen is verplicht de aangewezen werkbeurt te nemen; bij onmogelijkheid waarschuwt men de leider van de werkbeurt.
- In 't begin en op 't einde kan men met verlof naar slaapsaal gaan.

Anekdoten

Voetstappen op het plafond

In de grote studiezaal heerste er over het algemeen wel orde in de tijd van Op 't Veld. We hadden een druk programma met een vastgesteld studierooster. Was je eerder klaar dan kon je vrij lezen. Een prima systeem. Een grap, die ik me nog goed kan herinneren was het briefje, dat van achter naar voren werd doorgegeven van bank naar bank. Op dat briefje stond de volgende tekst: *'Wie heeft toch die grote voetstappen op het plafond gezet'* Ieder die het briefje had gelezen keek naar boven en begon te grinniken. Dit werd natuurlijk snel opgemerkt door de dienstdoende surveillant. Hij confisqueerde het briefje, las het, keek naar boven en begon hartelijk te lachen om de geslaagde (oude) grap.

Griepepidemie

Ik geloof, dat het 1958 was toen er een griepepidemie uitbrak in het land, dus ook op het seminarie. Het werd steeds drukker op de slaapzaal en steeds leger in de klaslokalen. Een ziekenpater zorgde ervoor, dat je niets tekort kwam als je zo ziek was en deelde ook koortsthermometers uit. Na een gehele dag koortsvrij te zijn geweest kon je weer aan de lessen deelnemen. Sommigen waren na enkele dagen niet meer erg ziek, maar vonden het wel gezellig met zijn allen op de slaapzaal. Om die leuke tijd wat te rekken zorgden ze ervoor, dat de koortsthermometer op een overtuigende stand stond voor een langer ziekbed, juist op het moment, dat de pater kwam om de stand op te nemen. Tot het op een gegeven moment bij één van de jongens uit de hand was gelopen. Hij had de pater iets te laat zien binnenkomen en wilde toen snel de thermometer opwrijven onder de dekens. Dat lukte een beetje te goed: zijn koorts bereikte een

onwaarschijnlijk hoogtepunt. Hij viel door de mand en na hem meerdere jongens. Zo kwam aan het griepfeest van velen een abrupt einde.

Broeder Joachim, de oersterke slager

De meeste jongens hadden nog nooit een slachting in het echt gezien, dus een dergelijke gebeurtenis trok wel bekijks op het seminarie. De slager, broeder Joachim was beresterk. Tijdens het schieten van een koe was het een keer fout gegaan. De koe probeerde namelijk weer overeind te komen en toen heeft Joachim hem letterlijk bij de horens genomen en op de grond gedrukt. Een andere broeder heeft vervolgens de halsslagader van de koe doorgesneden. Wat een verhaal !

Een plas voor de kapeldeur

Iedere morgen volgden we de H. Mis in de kapel. Daar kwam je vanuit de slaapzalen via een indrukwekkend trappenhuis. Als je bovenaan deze trappen stond kon je tussen de spijlen door iets naar beneden laten kletteren op de hardstenen vloer van de benedenverdieping. Dat was natuurlijk erg verleidelijk. Dit bracht mij en mijn vriendje op de volgende grap, die we, ik geloof in het najaar van 1958, hebben uitgevoerd. Één van onze klasgenoten had de handicap, dat hij zo vast sliep, dat het nodig was hem op een vaste tijd midden in de nacht te wekken voor een bezoek aan de WC. Daar zorgde de slaapzaalpater voor, de pater, die zijn kamer had bij de slaapzaal. De betreffende jongen lag in het bed naast het mijne en ik had opgemerkt, dat het ritueel altijd op dezelfde wijze verliep: de pater sloeg de dekens half open en

vervolgens slaapwandelde de jongen naar de ruimte met de wc's. De pater wachtte dan tot hij terug was en vertrok weer even geruisloos als hij was gekomen. Ik vertelde dit aan mijn vriendje, Piet Meels. Ik stelde Piet voor om de pater een keertje vóór te zijn. We spraken af om wakker te blijven tot 11.30 uur en dan de dekens van het slachtoffer half open te slaan. De jongen stond vrijwel meteen op en slaapwandelde in de richting van de urinoirs. Dat vonden wij niet spannend genoeg en we besloten hem heel zachtjes te dirigeren in de richting van het trappenhuis. Dat lukte wonderwel. Wij wisten hem tot staan te brengen juist op de plek, waar hij, na een halve draai, tussen de spijlen door naar beneden zou kunnen plassen. Dat deed hij onverwacht snel en met een mooie straal, met als resultaat een prachtige gele plas beneden voor de kapeldeur. Het gezicht van pater van Mulken stond de volgende ochtend bij het binnengaan van de kapel op dreigend onweer.

Nog maanden heeft het geduurd voor het strafrechtelijk onderzoek met vele verhoren van pater Janssen ons uiteindelijk aanwees als de daders. De straf vond ik niet zo erg als de spanning, die eraan vooraf ging. We moesten flinke stukken Latijn vertalen en dat in een tijd, dat er al Prismaboekjes met vertalingen waren!

De studie

Het studieprogramma was uiteraard dat van een gymnasium, ook wel humaniora genoemd. Veel seminaristen misten voor dit programma ofwel de nodige capaciteiten of de motivatie om deze capaciteiten optimaal te benutten. Dankzij een strak studie- en lesschema en de hulp, die we zo nodig kregen hebben velen het begeerde diploma toch behaald. Voor de avondstudie hielden we ons aan een studieschema. Dat was een perfect systeem. In de vierde klas was het aantal zittenblijvers gewoonlijk groot. Wiskunde, natuurkunde, latijn en Grieks waren meestal de grote struikelblokken. Kees van den Berg meldt, dat zes van de acht Beresteyners in het schooljaar 1960-1961 in de vierde klas bleven zitten. Sommigen werden overgeplaatst naar de Sem-afdeling, waar de normen wat bijgesteld werden. Er bleef dan wat meer tijd over voor andere taken. Pater Janssen wist de SEM-leerlingen vaak te strikken als stamhoofd bij de MAJ, de Missie-Actie-Jongeren. Zij kregen dan een rol in de vorming van eerste- of tweedeklassers. Wekelijks werd er een 'stamkwartier' gehouden om het idealisme van de jeugd te bevorderen. Ook het organiseren van sport vroeg veel mankracht. Je kon het brengen tot sporthoofd. Sommigen zullen zich herinneren, dat ze gevraagd werden om tijdens de studie te surveilleren in de lagere klassen. De namen van ordeverstoorders werden genoteerd en de student-surveillanten waren niet omkoopbaar!

Sport en Recreatie

Sport kreeg een belangrijke plaats in de vorming van de seminaristen. Velen blonken hierin uit. Ik kan me herinneren, dat we met ingehouden spanning samen luisterden naar alle belangrijke voetbalreportages, aanvankelijk op de radio, later op de TV. Als muziekzender was radio Luxembourg populair. De eerste keer, dat ik TV zag was bij klasgenoot Jo Klinkers in Geverik.

Voetballen

Aan voetballen werd buitengewoon veel tijd besteed. Als je een goede voetballer was telde je echt mee. Pas toen het leerlingenaantal terugliep waren de mindere goden, zoals ik, goed genoeg om in het klassenelftal te worden opgesteld. De klassenelftallen speelden tegen elkaar op het grote voetbalveld achter het seminarie. Er was ook een schoolelftal, dat uitkwam tegen andere scholen, bijv. de kweekschool van Maastricht, een seminarie in Ravensbosch, De Kluis in Geleen. Deze wedstrijden wonnen we bijna altijd, zo geoefend waren we. Soms speelde Limburg tegen de rest van de wereld, dwz tegen de Brabanders, de Hollanders, de Gelderlanders enz..

Er werd ook eens gespeeld tegen een elftal van de Schimmertse voetbalclub. Er werd dan van beide kanten erg ruw gespeeld. We verloren dik met 10-3.

In elke pauze kregen we van de prefect rubberen ballen: eentje voor de kleine cour onder de bomen (voor de VK), eentje voor de grote cour (in het midden) en eentje voor de kleine cour aan wegkant voor de eerste klas. Op de volgende pagina ziet u de aankondiging van de voetbalmatch bij het afscheid van onze klas.

Motivati te Salutant.

L.S.

Ook dit jaar zal, traditiegetrouw, een elftal van jeugd en geestdrift klievende knapen, gewonnen uit de bloem van de Limburgse en Brabantse gouwen, de strijd aanbinden met de schiedende Vio.

De naam van de scheiderechter, berucht op alle internationale velden(hij floot reeds tijdens zijn jongelingsperiode in Sneykhuisen) staat borg voor een integere en objectieve leiding. Bezield met de meest edele gedachten zal het studentenhave-eten de publiek, dit schuttersfestijn begeleiden met infernaal gekrijn en aanmoedigend geschreeuw, zo de schade inhalend voor de talrijke uren dat hun stemmen geweld werd aangedaan door de ijsselijke stilte in diverse professorale leuren.

Welke zal de uitelag zijn?????Zelfs Jan Gottaar zou beven bij de gedachte dat hij hieromtrent enige prognose zou moeten doen. Zouden het de vergrijden zijn in de klassieken, zij die met hun gedachten reeds op andere levenspaden zijn die de zagepala zullen maakapen???Zullen het de jongeren zijn uit wier ogen levensonshuld en ervaringsloze naïviteit straalt, wier benen wellicht beter ontwikkeld zijn dan hun hoofd? Hier dan de opstelling:

	Frans Wijgerfeld Ludwig Kalenia	Jan Lommens (???) BVC 18	Jan Kleiwerk Coriëvald
Wil Naggen Mar-Sana	Joop Jacobs Villobia	Coz Duyf Sana	
Walter Is-Joseph	Walter K	Van Nil S.	Walter Lem
Leone Winkler	Walter Winkler	Walter Boys	Walter Boys
Gus Penners O.S.B.1	Frans Luiten Gebrook	Ton Habets Sana res.	
Walter Sana	Walter Sana	Walter Sana	

Frans Roefs (White Star)

Aan de fluit: Pater Dr. Dr. Daniels

Succes!! Prefect.

Het elftal van de leiders van de MAJ met moderator Pater Janssen

Hokken

Op een gegeven moment kwam het volleyen in zwang en ook het spel 'hokken'. Je had voor het hokken weinig nodig: een klein gummi balletje en een in 4 vakken gedeeld vak op de grote cour met een cirkel in het midden. In elk vak stond een speler opgesteld. Eentje gooide het balletje op naar het schuin tegenoverliggend vak. De jongen, die daar stond moest het balletje met de vlakke hand terugslaan en wel zo hard, dat het voor de tegenpartij moeilijk was om het opnieuw terug te slaan. Miste je het balletje of sloeg je het buiten de lijnen, dan was je af en moest je naar de kant en aanschuiven in een wachtende rij van aspirant spelers. Het was dus de kunst om zo lang mogelijk in te blijven. Het spel ging me heel goed af en misschien weet ik het daarom nog zo goed.

Ringen

Ook deze sport is misschien wel uniek voor Ste Marie. Ik heb er later nooit meer van gehoord. Het lijkt veel op tennissen. In plaats van een bal zo hard over het net te slaan, dat de tegenstander deze moeilijk kan pareren moest je gooien met een gummi ring van ca 20 cm. doorsnee. Aan de andere kant moest de ring met de hand worden gevangen en teruggegooid. Je speelde gewoonlijk 'heren dubbel'. De kunst was om de ring flink wat effect mee te geven en snoeihard vlak over het net te laten scheren.

Schaatsen op een ondergelopen weiland

Er kon in de winter soms geschaatst worden op een ondergelopen wei achter de school. Soms werd de hele cour ondergespoten. Cees van Noort en Theo van der Geest waren de beste schaatsers. Zij waren ex-Berestijners, noorderlingen, die op noren snoeihard met grote slagen over de baan vlogen en de zuiderlingen het nakijken gaven. Later, toen het reglement al iets vrijer werd, mochten we naar de schaatsbaan in Geleen. Ook sommige paters en broeders gingen dan mee. Vooral broeder Marcus was gek op schaatsen. In die jaren konden we ook verlof krijgen om ergens met de fiets naar toe te gaan. Sommigen hadden een eigen fiets in de fietsenkelder staan. Anderen konden een fiets lenen. Zo ging ik zelf wel eens op een geleende fiets naar Gulpen, waar mijn tante zuster in het klooster zat.

Jeux Publics

Een dag waar je naar kon uitkijken was de dag van de 'Jeux Publics'. Die werden georganiseerd door de retorica. Ze zaten heel goed in elkaar. Je doorliep een gevarieerd programma met allerlei sporten, turnoefeningen, atletiek, hink-stapsprong enz. Wim Schreurs en Simon Jacobs waren meesters aan de

rekstok en in de ringen. Er waren ook ludieke spelen: bijv. een cent happen uit een bak water en iets met stroom, die werd opgewekt door een met de hand bediende dynamo. De puntentelling werd nauwkeurig bijgehouden en op borden gepubliceerd. De dag eindigde traditiegetrouw met een ruitergevecht. Twee jongens vormden het paard, waar nummer drie als ruiter op moest gaan zitten, gewapend met een groot kussen aan een stok. Hiermee moest hij proberen een andere ruiter van zijn ros te stoten. Dat ging er fel aan toe.

Een beeld van de Jeux Publics in 1962

Biljarten en pingpongen

De cloître was een flinke lange ruimte met een aantal biljart- en pingpongtafels. Daar stoven we in de pauzes op af, als het weer te slecht was om te voetballen. Vooral het pingpongen was populair. Jo Frissen, Jo Luiten en Guus Penners waren sterke spelers. Het ging er bij competities zeer fel aan toe. Ook paters vonden dit erg leuk. Pater Op 't Veld was berucht om zijn snelle opslag en zijn korte vinnige spel.

Gezelschapsspelen

Het winkeltje, waar je snoepgoed bewaard werd ging geloof ik alleen in de grote middagpauze open. Dan kon je daar ook allerlei gezelschapsspelletjes krijgen zoals kaartspelen, dammen en schaken en stratego. Ik kan me herinneren, dat één van de Spoordonkse jongetjes, Martien Pijnenburg (Tieske) dit laatste spel steeds bestelde met slechts één kortaf uitgesproken woord: 'stratego' Als je heel gek was op dammen kon je aan de jaarlijkse damcompetitie meedoen. Er

werden ook kaartcompetities georganiseerd, o.a. Voor briden.

Wandelen en bosspelen

Heel mooi vond ik de lange wandelingen door de velden en boomgaarden van Schimmert en de hellingbossen bij Spaubeek en Sweijkhuizen, waar we spannende, nogal ruwe bosspelen deden, zoals 'vlag veroveren', soms tot bloedens toe. Het 'Derde Bos' en de zandafgraving in het Spaubeker bos waren prachtige speelterreinen. De groten mochten zonder geleide wandelen, hetgeen nog wel eens uit de klauwen liep. Sommigen stichtten zelfs branden in sloten met dor gras. De jongens van 't seminarie waren beruchte appel- en pruimenjatters. Er was een appelboer in Spaubeek, die je met een jachtgeweer achterna kwam. We kwamen ook wel eens bij klasgenoten thuis. Zowel bij Frans Luiten als bij Paul Janssen werden we vorstelijk onthaald, o.a. op Limburgse vlaai. Heerlijk! Tijdens kermisdagen lag de keldervloer van Limburgse gezinnen hier vol mee.

Activiteiten tijdens vakanties

In de grote vakanties werden er door paters activiteiten georganiseerd of aanbevolen, waaraan velen goede herinneringen hebben. De enige waarschuwing, die we meekregen was: ga niet gemengd zwemmen! Dit ontlokte bij mij tijdens de laatste toespraak van pater prefect de reactie, dat ik dan met gemengde gevoelens naar huis ging. Ook bij elkaar logeren was zonder speciaal verlof niet toegestaan.

Op kamp

In de lagere klassen kon je mee gaan op kamp. Pater Janssen organiseerde dat meestal samen met twee jongens van de retorica. Fijne herinneringen heb ik aan de kampeer vakanties in Wintelre, Overloon en de fietstocht naar Bergen aan Zee. Op deze tocht maakten we o.a. een rondvaart in Amsterdam, bezochten we klein-seminarie Beresteyn in Voorschoten. In Limmen werden we ontvangen door de ouders van Peter Denneman. In Oirschot heeft mijn moeder onze klas vergast op Brabantse kost: Stijve rijst met krenten. Heel bijzonder was de fietstocht naar Rochefort in de Ardennen. Het stuk bergop achter Luik met zware bepakking vond ik het zwaarste van de hele tocht. Ik zat in de kopgroep, maar wel met een rood kopke. Boven werd door pater Woudenberg onze temperatuur gemeten. Die was erg hoog.

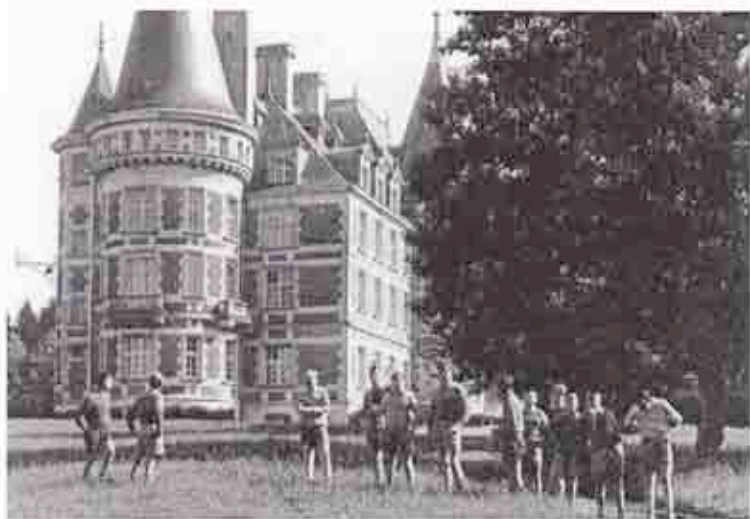
Joep van Lier en John van Oss waren de groepsleiders van het kamp van de eerste klas in Overloon in 1957. Een neefje van pater Janssen kijkt toe.

De rondvaart in Amsterdam

Ergens in de Ardennen op weg naar Rochefort

Op het terrein van dit kasteel in Rochefort hadden we ons bivak opgeslagen in een bijgebouw

De bouworde

In de hogere klassen kon je deelnemen aan sociale projecten. Je kon je inschrijven voor de bouworde. Er waren bouwprojecten in België, Duitsland en Italië. Er werden in het Duitse Erlangen bijvoorbeeld Siedlungen gebouwd voor Duitse vluchtelingen uit het oosten. In Munsterschwartsack legden we een speelplaats aan voor een kleinseminarie

Een bouwplaats in Erlangen Op de voorgrond Frans Roefs met een geleende brommer

Bij het storten van deze muur waren de uitsparingen voor de ramen vergeten. Die moesten wij dus later nog uithakken.

Hier ben ik met een mal traptreden aan het maken. Één van de kooksters van de bouwgroep kijkt belangstellend toe

Culturele activiteiten

Film, toneel, zang, declamatie

Op hoogtijdagen, met name op het naamfeest van Pater Overste, kregen we films, toneelstukken of zangvoorstellingen in de zaal. Er werden ook declamatiewedstrijden gehouden o.l.v. pater van Osch. Bij een voorstelling moest ervoor en erna met klapstoelen gesjouwd worden, want de zaal had ook gymnastiek als bestemming. Ook de pensionaires van het meisjespensionaat aan de overkant van de Zusters Dochters der Wijsheid mochten soms komen kijken. Die mochten zich natuurlijk niet tussen de jongens mengen, maar ik weet niet meer of ze achter- of vooraan mochten zitten. De eerste rij stoelen was natuurlijk voor de paters. Soms kwam er ook een groepje mensen uit het dorp kijken, bijvoorbeeld naar het klassieke stuk 'Julius Cesar', waarin ik de eer had de rol van Marcus Antonius te mogen vertolken, wat ik met veel plezier heb gedaan. Dan hoorde je ook wel eens Limburgs commentaar. Één van de Schimmertse toeschouwers merkte bij de zoveelste moord in dit stuk op: 'doa gejt wir eine'. De toneelclub van Schimmert trad ook wel eens op in de zaal van het seminarie. Dat was vaak lachen. Één van hun stukken speelde zich af in de bush-bush zo kan ik me herinneren. Een flink gebouwde man speelde de rol van 'Finch'. Over hem werd op een lage monotone toon gezegd: 'Finch kan verekke'

Ook op de zgn. Ouderdagen was er een cultureel programma. De Schola en het knapenkoor zongen iets en de vijfde klas bracht een toneelstuk op de planken, bijvoorbeeld 'Potasch en Perlemoer'.

Verder kregen we ook wel eens bezoek van de seminaristen van Rheydt, die dan gewoonlijk ook een stuk hadden ingestudeerd.

Lucifer van Vondel

Vondels Lucifer studeerden we in tijdens de Nederlandse lessen van pater van Osch. Toen een inspecteur op bezoek kwam wist van pater van Ossch heel handig over te schakelen naar een Nederlandse les, waarin toevallig dit stuk behandeld werd. Het stuk werd als volgt aangekondigd:

De vijfde-klassers, wegens hun klein aantal door enige andere spelers bijgestaan, bieden u hun bescheiden poging aan met hetzelfde vertrouwen in de goedgunstigheid van het publiek, waarmede Vondel zijn stuk aan de Keizer opdroeg:

"wat aan de vereiste hoogdravendheid des stijls ontbreekt, dat zal de toneelstof, titel en naam en doorluchtigheid des persons vergoeden.."

DE POESIS

PERSONAEDJEN

BELZEBUB, weerspannige Overste,	F. Luiten
BRILAL, idem	W. Peeters
APOLLION, idem	D. Laurier
GABRIËL, Gode Geheimnistolk,	J. Luiten
REY VAN ENGELEN,	P. Janssen H. Horsten J. Goossens
LUCIFER, Stedehouder,	W. Schreurs
LUCIFERISTEN, Oproerige Geesten,	G. v. d. Berg G. Penners F. Roefa
MICHAËL, Veldheer,	K. v. d. Berg
RAPHAËL, Beschermengel	K. Brugman
URIEL, Michaëls Schildknaep	P. Loonen

Medewerkers achter de schermen: P. Hoogland
H. Coenen
Luiten

Oidipous

Bij het stuk van 'Oidipous' o.l.v. pater Habets speelde Martien Eurelings de rol van Iocaste. Habets had hiervoor een lange blonde pruik gekocht en ook een beha, die hij opvulde met watten.

Julius Caesar

Met dit klassieke stuk van Shakespeare haalden we onder de regie van pater Franciscus bij het grote missiefeest alles uit de kast. Hoe hebben we die ellenlange moeilijke teksten ooit onder de knie gekregen?

Rolverdeling

IULIUS CAESAR	Fr. Luiten
OCTAVIUS	T. Habets
MARCUS	
ANTONIUS	Fr. Roefs
MARCUS BRUTUS	W. Schreurs
CASSIUS	P. Loonen
CASCA	K. van den Berg
DECIUS	H. Horsten
METELLUS	G. Penners
ARTEMIDORUS	G. van den Berg
LUCILIUS	K. van den Berg
TITINIUS	H. Horsten
MESSALA	G. Penners
LUCIUS	P. Janssen
PINDARUS	K. Brugman
CALPURNIA	W. Peeters
DIENAARS	J. Goossens A. Laurier

BURGERS

K. Brugman
W. Donners
A. v.d. Zon
K. Gennet
B. Loonen
Th. v.d. Geest

SENATOREN

Inapiciënt
Souffleur
Grime

A. Laurier
B. Dings
P. J. H. Smeets,
Geleent

Decor

G. v. d. Berg
W. Schreurs
A. Laurier
J. de Vries
Ch. Prehen
J. v. d. Schoot
K. v. d. Berg
F. Luyten

Muziek

Voor de beoefening van muziek waren er mogelijkheden genoeg.

Je kon piano- of blokfluitles krijgen en getalenteerde zangers konden lid worden van de schola of het knapenkoor. Tijdens de H. Missen was er veel volkszang, vooral lange marialiedereren. De melodie van het Montfortlied 'Paladijn dè-èr lieve Vrouw' zal ik nooit vergeten.

Ik heb altijd erg genoten van het orgelspel van Jan Meeuwis. Vooral op hoogtijdagen van het Ste Marie vertolkte hij de feeststemming op virtuoze wijze.

Ook Henk Stoop vond ik toen een bijzondere musicus, maar er waren er meerdere. Er werden voor liefhebbers pianovoorstellingen gegeven met een deskundige inleiding over de achtergrond van de werken, die op het programma stonden.

Het knapenkoor van Ste Marie omstreeks 1957

Het programma voor het naamfeest van pater Overste in 1962

18 maart
Vooravond

6.30
PLECHTIG ICF
Door de Schola Cantorum
worden uitgevoerd:
Verbum supernum- H. Clemens
Salve, Regina soelitus-
Tantum ergo- Oude melodie
J.S. Bach

7.-
Avondeten

8.30
HULDIGING van Pater Overste,
in de Aula.

En afloop gaan V.K. en I naar
bed; II volgt om 10.- en de
4 hogere klassen gaan om 10.30.

Huldiging
in de
Aula

WELKOMMEN van de V.K.

GELUKWENSEN, aangeboden namens de
Leerlingen door Ben Faas

MET DE MUSE OP REIS,
'n reeks voordrachten,
ingeleid en begeleid
door Wim Schreurs (3.0.3)

Bambi

TEKENFILM van WALT DISNEY
met de BAMBI-melodietjes:
- Love is a song that never ends
- Little April showers
- Let's sing a gay little spring-
song
- Looking for romance
- Twitterpated

Wie kent niet of heeft niet gehoord
van BAMBI, de jonge Prins van het
Woud, van de vrolijke, dwaze grap-
jas THUMBER het konijn, en tanelot-
te van de bunnig die, gelcoof het
of niet, naar de naam FLOWER (Hoeen)
luistert en voor een van de grap-
pige scènes uit de film zal zor-
gen?

Bertus Aafjes,
BALLADE OP HOLLANDS WATER
- K.Oenet

Bertus Aafjes,
AMSTERDAM - C.Jansser

Jan Frins,
DE BRUID - A.Raaymakers

Jan Frins,
ROTTERDAM - K. van de Berg

Anton van Duinkerken
DE ZOOM - F.Roefs

J.W.F. Verreus Buning
DE GROENE MAAS - M. Buskens

Paul Haimon
ZUIDERSLAND - W. Dennero

Jef Spuisers
DE SPEELMAN - C. Duyf

De Sinterklaasfeesten

Heel bijzonder vond ik het jaarlijkse Sinterklaasfeest. Dan werd er een soort schertstoneel opgevoerd door de poësis, doorspekt met 'steken onder water' voor zowel de jongens als de paters. In een bepaald jaar kwam de Sint te voorschijn vanuit een raket, de Spoetnik, op de grote cour. Ook kan ik me de klas van o.a. Peter Hoogland, Ben Faas en Henk Kalter herinneren met een soort gemeenteraadszitting. Het was altijd de kunst om te ontdekken, wat de plannen waren van de poësis. De retorica was daar toen heel snel in geslaagd. Hierover werd door de kroniekschrijver van de Flambouw, het schoolblad van ste Marie het volgende geschreven:

4 december 1960

'n dag vol schokkende gebeurtenissen. De Retorica, die het St. Nicolaasplan wist, publiceerde een gedeelte of liever poogde dit te doen. Plotseling verschenen er uit alle hoeken van het huis jongens van de poësis in hemdsmouwen. Een veldslag volgde: de uitslag mag niet gepubliceerd worden.

In dezelfde flambouw schreef H.VI., een leerling van de retorica het volgende als verantwoording van de actie van de retorica:

Avonturen, die voorafgingen aan de gedenkwaardige dag van St. Nicolaas 1960

De oude muren van ons huis zullen zich in die tijd wel gewaand hebben een decennium of meer terug te leven toen 't er destijds ook nogal "ruig" aan toe ging, 't Leek wel of die oude concurrentiegeest tussen de poësis en alles wat daar buiten viel, weer herleefde. En 't was niet alleen maar schijn.... Een oppervlakkig toeschouwer zou misschien medelijden opvatten met zulke jongetjes, die 't nagenoeg van een hele school te verantwoorden krijgen. 't Was ook wel zielig voor

ze, maar wij rekenden er op - ik hoorde bij de rest - onze portie op Sint-Nicolaasavond wel thuis te krijgen. Enfin, ik moet mijn gedachten hierover maar eens in chronologische volgorde uit mijn pen laten vloeien.

Een vaste begindatum van retorica's activiteiten valt niet precies aan te geven. 't Begon immers zo: wij, de zesdeklassers, waren van mening dat de vierde klas een enigszins apathische en slappe houding toonde - dit is erg zacht uitgedrukt - vooral omdat ze vooruit wisten dat er steken uitgebroed werden. Kortom, 't was niet zoals 't zijn moest. We wilden er dan ook rap een eind aan maken, op gevaar af onze onschendbaarheid te verliezen, maar daar hadden we al lang in berust. We gingen dus aan het werk om het Sint-Nicolaasplan van de poësis aan de weet te komen, waar we zeer gauw in slaagden. Ik wil niet zeggen dat dit op rekening van onze scherpzinnigheid moet gezet worden. Eerder heeft de poësis dit aan haar eigen onvoorzichtigheid te wijten, (Vierde, weet nu wat ge versmaad hebt!) 't Doet echter weinig ter zake. Voornaam is dat we het plan hadden. We richtten toen onze politiek op het geven van heel kleine speldenprikjes, zodat de vijfde zich zou gaan afvragen; "Weten ze 't nu of weten ze 't niet?" Deze politiek als zodanig is mislukt, doordat we misschien wat te bruto zijn opgetreden. Maar 't gaf niets, ze waren daar waar we ze wilden hebben - op stang. Ik moet tussen twee haakjes toegeven dat we ons toen wel zeer schuldig hebben gemaakt aan de zonde van leedvermaak, en nu nog, als ik er aan terug denk. Natuurlijk hadden we al afgesproken dat we het plan niet bekend zouden maken, maar we hadden het zeker niet voor niets opgespoord; daar kon munt uitgeslagen worden, niet te gek natuurlijk, maar meer uit principe. We schreven dus een aardige dreigbrief in de vorm van een minnelijke schikking: ze moesten

maar eens komen praten over de aard van hun straf voor hun onvoorzichtigheid, om zo en zo laat? daar en daar. 't Was onze bedoeling van hen twee pakjes sigaretten te eisen. Dat leek ons niet te erg. Maar niks hoor! 't beliefte de heren slechts zo en zo laat, daar en daar te komen. Toen was de boot aan, dat begrijpt U. Wij waren degenen die eisen hadden te stellen, niet zij, want WIJ hadden een stok achter de deur en zij niet. Logischerwijze zouden hieruit vreemde situaties ontstaan, wat dan ook het geval was. We hadden hun te verstaan gegeven dat we het plan onmiddellijk zouden ophangen, indien we vóór zondagavond 8 uur van hen geen delegatie hadden ontvangen. Dit was werkelijk hard tegen hard. Zondagavond werd voor de retorca 't sein tot verzamelen geblazen en, gewapend met de accordeon en een flinke dosis vastberaden bassen en tenoren, trokken we in optocht naar de cloitregang en daar hieven we 't aloude lijslied van de 'goed heilig man aan: zie ginds komt de stoomboot. Intussen hadden we onder belangstelling van gans de jonkheid een plakkaat opgehangen met de woorden: Kiest K.V.P., wat de onwetenden niet veel zei, maar de poësis des te meer. Zie ginds komt de stoomboot,... en... daar kwamen, ze, de mannen van de vijfde, in heilige verontwaardiging, 't Waren meer stoommachines dan stoomboten. Er ontstond een hevig gedrang, Ze ploegden zich naar voren, knepen hun sigaret-voor-de-zenuwen ongeveer plat tussen de opeengeklemdde lippen en maakten zich meester van 't plakkaat. Kijk, mocht men nog twijfel gekoesterd hebben of we 't echte plan wel hadden dan was dat nu geen probleem meer. In al dat gedrang zag de accordeonist zich genoodzaakt de wijk te nemen om zijn instrument voor de ondergang te behoeden. Met moeite kwam hij bij de deur, waar een paar paters zich in 't bloedbad stonden te verlustigen. Tot overmaat van ramp vroeg er een, die blijkbaar wel

van een beetje lawaai hield: "Ken je niet nog een liedje?" Later zag hij toch ook wel in dat het menens was en scheidde hij het water en het vuur. Dat was maar goed ook.....De volgende dag, 5 december, kon men zien dat de poësis er een dagje over geslapen had. Bij de meesten streden onverschilligheid en een goed humeur om de voorrang. Hier en daar gingen nog stemmen op om 't feest niet te laten doorgaan, maar die werden blijkbaar al gauw in de kiem gesmoord. Pessimistisch als ze toen waren, verwachtten ze nog meer acties van ons, maar dat was overbodige zorg, de straf was voldoende uitgeboet. Met plezier hebben we die avond geluisterd en gekeken, en we maken nu van de gelegenheid gebruik de poësis nogmaals proficiat te wensen.

H. VI.

In 1961 was onze klas aan de beurt in. We waren al druk bezig om geheime bijeenkomsten te beleggen. Dat was best moeilijk. Pater van Osch heeft ons toen uit de brand geholpen door ons de gelegenheid te bieden om onze acts in zijn lessen te oefenen. Dat viel doodeenvoudig niet te ontdekken. De vorm, die we hadden gekozen was een kerkelijke rechtbank. Hiernaast ziet u het verslag in de kronieken van dat jaar.

5 deo.

Vol verwachting zaten we te kloppen, althans ons hart. Wat zou de goedhorige man ons brengen? Bisschop Nicolau Montis had deze keer zitting in een kerkelijke rechtbank. Hevige disputer ont. Men sprak over teugellose misdadigheid en noem maar op. Na het pleidooi van aanklagers en verdodigers kwam de Sint aan het woord: alles zou vergeven en vergeten worden als het maar niet meer zou gubboren. Het was een gezellige goed vernorgde avond.

Sinterklaas december 1961

Missie actie en religieus leven

We brachten veel tijd door in de kapel: Iedere ochtend om 06.50 uur morgengebed en H. Mis en iedere avond rozenhoedje en avondgebed. Regelmatig was er een lof. In mei kwamen we iedere avond bij elkaar voor de lourdesgrot onder de bloeiende sering. Verder was er ieder jaar een retraite. Sommige jongens vonden retraites fijn, anderen verfoeiden het. Ik leerde stilte waarderen en vond de lezingen soms heel boeiend. De retraite van 1963 verliep als volgt:

MONTFORTAANS SEMINARIE
Schinert.

Notitie 1 en 2 Feb. 1951.

Dagorde:

- 7.30 Opstaan
7.50 Morgengebed
8.— H. Mis
8.45 Ontbijt. Er mag gesproken worden.
We staan na de maaltijd gezamenlijk op van tafel.
9.30 Eerste bijeenkomst.
Voor III, IV, V en VI: in het leslokaal van de Iste klas.
Voor VII en I: in het Prakticium.
10.15 Eerste bijeenkomst voor de IIde klas.
11.— Tweede bijeenkomst voor VII en I.
11.30 Tweede bijeenkomst voor III, IV, V en VI.
11.45 Tweede bijeenkomst voor de IIde klas.
12.30 Middagmaal en recreatie.
2.— Bekenhoedje in de Kapel, gevolgd door toespraak voor alle klassen,
behalve de IIde.
3.— Derde bijeenkomst voor de IIde klas.
4.15 Boterham. Gezamenlijk opstaan van tafel.
5.— Vierde bijeenkomst voor alle klassen behalve de IIde.
5.45 Vierde bijeenkomst voor de IIde klas.
7.— Avond oefening in de Kapel. (Voor allen.)
7.30 Avondeten en recreatie.

VELDAGAVOND 8.15 Mis's voor de groten in het Prakticium.

ZATERDAGAVOND 8.15 Mis's voor de drie laagste klassen, in het Prakticium.

(Op 8.15, Marialegioen.)

addenda: 1. Moedertaligheid:

Onder de H.Mis en van 6.— tot 7.— uur in de kapel.

Op kamer van de retraitspatere in de vrije tijd.

Pater van Heudeken zit op de kamer van Pater Jongen.

Pater Hustin zit op de kamer van Pater Janssen, junior.

2. Na iedere toespraak aan een kwartier op de speelplaats verblijven. De rest van de tijd brengt men door in het leslokaal of in kapel.

"Min de stilte in uw werken,
Min de stilte die bemijlt.
Eij die alle stilte vreesen,
hebben nooit hun hart gelozen,
hadden nooit geknielt."

De MAJ

Op 12 januari 1958 richtte Pater Janssen de MAJ op, de Missie Actie Jongeren. De MAJ werd geleid door een opperhoofd en stamhoofden. Je werd ingedeeld bij een stam, bijvoorbeeld de Macondes, de Macouas, de Tapoces of de Dajaks, namen van volksstammen uit de missie. Je moest goede daden verrichten en speciale gebeden opzeggen. Verder gingen de verschillende stammen met elkaar de strijd aan in de vorm van bosspel of sportdagen. Ook de verzorging van je kastje op de slaapzaal en gepoetste schoenen leverde punten op bij de MAJ. De initiatie van nieuwe leden was elk jaar een bijzonder plechtige gebeurtenis. Als er een gelegenheid was om hierbij een missiebisshop de hoofdrol te geven, zoals in ca 1961 werd hiervan dankbaar gebruik gemaakt. Er was ook op gezette tijden 'Koempulan', een soort rituele bijeenkomst met kampvuur.

1958, MAJ in de gymzaal: Wim Schreurs, Piet Derckx, Bert Voncken, Johan Visser, Ton Habets, Frans Roefs, Wim Curfs, Jo Klinkers, Piet Meels, Joep van Lier en Jo Stevens.

Initiatieplechtigheid van de MAJ ca 1961 met v.l.n.r.: Kees van den Berg, Peter Denneman, pater van Oosten, pater Jenniskens, pater van Mulken, Mgr Janssen.

Gijs van den Berg in zijn rol als stamhoofd van een groep MAJ-ers

De MAJ vervulde in het leven van de seminaristen een steeds belangrijker rol. Dit blijkt wel uit het verslag van het opperhoofd, Ed Schutges.

m.a.j.

Mag ik dan voor de geïnteresseerden onder jullie enkele uitslagen van de activiteiten van de M.A.J. in herinnering brengen. We zullen de periode Allerheiligen-Carnaval onder de loep nemen. Allereerst de Perseil. Met Kerstmis stonden hiarmee op de eerste drie plaatsen:

1e plaats	Afena's	2737
2e plaats	Daya's	1575
3e plaats	Tapoken	860

Het verzamelen van de Perseillemertjes moest na Kerstmis gestaakt worden. We schakelden over op postzegels. De stand met Carnaval:

1e plaats	Macondes	9000
2e plaats	Daya's	8000
3e plaats	Makoua's	6561

Een voornaam onderdeel in de M.A.J. vormen wel de taken. De uitslagen van Allerheiligen-Kerstmis en Kerstmis-Carnaval luidden:

1e plaats	Daya's	278
2e plaats	Bamboles	266
3e plaats	Angourous	262

Het tonnel werd gewonnen door de Tapoken met hun: "De held, de maagd en de moordenaar". Dit speelde zich af in november.

De Daya's dankten in de periode Allerheiligen-Kerstmis de ordewimpel aan Riny v.d. Vleuten (V.K.). De Angourous gingen er dankzij Jo Smeets (1) met Carnaval mee strijken.

Met Kerstmis veroverden de Daya's de wimpel voor het stanschrift. Met Carnaval de Mongantos, na loting met de Daya's.

De Miva-loten werden door de hals M.A.J. goed verkocht. Uitblinkers waren:

1e plaats	Angourous	268 loten
2e plaats	Daya's	202 loten
3e plaats	Makoua's	190 loten.

Le sport

Met Kerstmis ontvingen de Makoua's de wimpel voor het kledderen, evenals die van het voetballen. De Angourous maakten zich meester van de wimpel voor het handballen, de Afena's die voor het vullatbal en de Mongantos die voor lijnbal.

De winnaars van de ping-pong-competitie:

A. v. Nimen V.K.

Marialegioen

Een leerling van de hogere klassen kon zich aansluiten bij het Maria-legioen. In de Flambouw van 1960 is hierover het volgende artikeltje gepubliceerd:

Het Maria-legioen is ontstaan te Dublin op 7 september 1921, nl op de vooravond van het feest van Maria-Geboorte. Het begin van dit nu zo aanzienlijke leger was uiterst eenvoudig. Een groepje mensen kwam bij elkaar. Gezamenlijk knielden ze neer en baden het rozenhoedje. Daarna gingen ze zitten en onder de bescherming van Maria overlegden ze hoe ze God het beste konden dienen. Deze bijeenkomst verschilde in niets van de tegenwoordige Legioenvergadering. Overal op de wereld bezit de vergadering hetzelfde karakter.

Het allereerste doel van het Legioen is de heiliging van zijn leden. Het tweede is apostolaat beoefenen. Dit apostolaat geschiedt steeds in de geest en met medewerking van Maria.

In 1943 kwam het Legioen voor het eerst in Nederland en wel te Hoensbroek in het Rectoraat van de Paters Montfortanen. Onze congregatie interesseerde zich ervoor, omdat het Legioen de H. Montfort als één van haar patroonheiligen heeft genomen. Pater Frijns zaliger vertaalde met behulp van enige jongens het handboek van het Legioen. Hierdoor kwam onze school voor het eerst ermee in aanraking. Het uiteindelijk initiatief van de oprichting hier werd in 1946 genomen door Pater Bertrand, de toenmalige overste. Deze gaf Pater van Mulken, die een speciale voorliefde had voor het Legioen, de opdracht de gedachten van de jongens hieromtrent te peilen. Pater van Mulken ging van het standpunt uit, dat het een vrije vereniging moest zijn en dan voor de drie hoogste klassen. Men is toen begonnen met één presidium, maar al spoedig moest men overgaan tot twee presidia wegens het groot aantal leden. - Een presidium is een afdeling van het Legioen. - Op het ogenblik telt onze school drie presidia, één voor de jongens boven de 18 jaar en twee voor de jongeren. Samen tellen ze 35 leden. Het Legioen hier verschilt van dat buiten onze school in dit opzicht dat wij onze werkopdrachten meer moeten zoeken op het terrein van de huishoudelijke werkzaamheden. Hieronder verstaan we b. v. ziekenbezoek, werk in de bibliotheek, hulp aan de paters, werk in de tuin, enzovoort. Daarenboven hebben we voor alle leden één gemeenschappelijke taak, de zgn. algemene taak, die de Legionairen ertoe aanspoort een voorbeeld te zijn door de dagelijkse plicht zo goed mogelijk te volbrengen. Elke week houdt het Legioen een presidiumvergadering, waarop

de leden een verslag uitbrengen over de door hen verrichte werkzaamheden. Buiten deze twee opdrachten hebben de leden de plicht om iedere week een stuk uit het handboek te bestuderen om beter in het wezen van het Legioen door te dringen. Achter de actieve leden staat een groep zgn. auxiliairen. Dit is het biddend, hulpgeger van het Legioen. Iedere dag bidden zij een speciaal gebed voor het werk van het Legioen, Ook op onze school zijn veel auxiliairen. En aan hen hebben wij misschien wel te danken, dat het Legioen op onze school steeds een bloeiende vereniging is geweest. '

Het lidmaatschap van het Marialegioen hield o.a. in, dat je legioentaken moest vervullen. Kees van den Berg kan zich herinneren, dat hij de turkooisgroene Volkswagen-Kever moest wassen. Pater van Eck reed hierin met coureurs-handschoenen en pater Jenniskens gebruikte deze auto voor het ronselen van nieuwe leerlingen voor Ste Marie, niet zonder succes overigens.

De Pax Christi voettochten naar den Bosch

Deze voettochten waren heel populair onder de jongeren van het bisdom Den Bosch in de tijd van Mgr Bekkers. In de flambouw van 1961 kwam ik een verslag tegen van Jan Meeuws over zijn deelname aan 'Pax Christi'. Het was een flinke tocht, waarin jongeren over hun geloof en ook over hun twijfels openhartig konden praten met elkaar en ook met Bekkers. Tijdens de tocht werd het bekende lied van père Aimé Duval gezongen: 'Tout au long des longues, longues plaines'

De Missie Actie Monfort

Wat voor de lagere klassen de MAJ was, was voor de hogere klassen de MAM. Dat dit een zeer actieve en gedreven organisatie was valt op te maken uit het verslag van een bestuursvergadering van 1962 en uit het verslag van een missie-actie op Pinksteren van hetzelfde jaar. Deze verslagen werden gepubliceerd in de Flambouw, het schoolblad van Ste. Marie. Voor vergaderingen, administratie en archief was er een lokáaltje ingericht als Missiebureau. Eén van de acties was de verkoop van de missiekalenders. Ik nam ieder jaar stapels mee naar Oirschot. Ik ging er mee leuren in mijn eigen buurt, bij familie en bekenden en ook wel verder weg. Een enkele keer kreeg ik nul op het rekest, maar meestal was ik welkom en werd ik zelfs uitgenodigd om wat te buurten en iets te drinken. Dat sloeg ik vaak af, want ik wilde een record aantal kalenders verkopen.

Kort verslag van de eerste bestuursvergadering, gehouden op 25 sept. 1962.

JAARPLAN voor schooljaar '62 - '63

Hu de priesterroed en roepingstakort in heel veel landen van de wereld zo groot is, is het de beoofding dat de H.A. dit jaar dit probleem onder de ogen van haar leden brengt en er belangstelling voor probeert op te wekken. De uitwerking van dit plan kan op verschillende manieren gebeuren.

a) Op geestelijk gebied

We zullen dit jaar op Missoniere wijze de priesterzaterdag vertorwen, en op deze dag bidden en offeren voor ons jaarplan. Daaronder zal het noodje voor de dag hierover gaan, wa zullen de H.H. dia logeren, de H. Gemeente voor 'is intentie opdragen, en het gebied voor priesterroeping en de H.H. bidden. De engel des Heren voor het vordagegen wordt voor 'is intentie geboden, alsook het roeshoedje 's avond waarbij ik tianteje een aparte intentie krijgt. Als slot van de dag zal gevraagd worden om het avondgebed in stilte te bidden en zedende een geestesonderzoek voor de dag te houden.

De gebedekste van het jaarplan zal zo worden opgevat dat de intenties van het eerste trimester telkens gevoegd worden bij die van het tweede enz.

b) De wissende organisatie van het plan

Op ons plan aansluitend te maken bij het plan van Peter Overets, waarin de zontforten werken in Nederland worden gesproken, zullen we dit trimester ons enkel bezig houden met de priesterroed in de zontforten missiegebieden, en als het mogelijk is nog in oktober een avond te organiseren waarop een missionaris uit Congo, Nyasaland, Mozambique, en Colombia dit probleem zal belichten. Onder het tweede trimester zal de priesterroed in Europa en de beurt komen en het derde trimester de priesterroed in de wereld. Hoe dit dan in het tweede en derde trimester wordt georganiseerd, zal tijdig worden bekend gemaakt.

Omdat de hoeswerd heel naar verband houdt met de priesterroed in Europa zal deze organisatie dit jaar naar onder de aandacht worden gebracht en zal op het einde van dit trimester reeds getracht worden een propaganda hierover te laten spreken, zodat men dan de tijd heeft hierover te denken en eventueel voor op te geven.

Er zal voor het tweede trimester vooral contact worden opgevat met Mr. Lelupoort, directeur van het Europees-bureau in Maastricht.

c) Het kulturele gebied

We zullen proberen ook het kulturele gedeelte in ons jaarplan aan te passen, naar men ons van mening dat 'it moet georganiseerd worden in huus aanbeurking met hetgeen Peter Overets van plan is. Verder zou dit zo breed mogelijk moeten worden opgevat.

Voorlopige dets:

21 okt. zal de Heer J. Vroesen, oudatugent van Stu. Assis. en sociaie luidker van het Labre Huis in Eindhoven, komen spreken over zijn werk in deze instelling.

1 nov. zal als het mogelijk is de Heer Schenksp komen met een bespreking over film, waarbij dan ook een film zal vertoond worden. Over dit punt moeten nog eerst besprekingen worden gevoerd.

11 nov. komt een Peter van de H. Landstichting over zijn werk spreken. 2 dec. komt een Peter van de zontforten maniele werken.

Flasbous

De leider van de Flasbous is Ion Habets met de redakteuren Jan van de Ven, Piet Ruiners en Charles Frepen. Het plan van de redactie was met de Flasbous en Allerheiligen te starten. De diverse schrijvers zullen zo vlog mogelijk worden benaderd en al zogenen die een artikel willen schrijven worden verzocht dit voor Allerheiligen in te leveren. Ook artikelen over werkzaamheden onder de vakantie met foto's zijn van harte welkom. Aan alle ouders zal naar een brief worden geschreven over de verduisung van het abonnement. Tevans zullen we ook een aktie ondernemen bij ou'studenten.

Tijdschriften

We volgde tijdschriften zijn voor 'it jaar: 'nweilig; 0.3, De Baguin, K.M., Soelasia met zeprekatof, Houtsteen met uitieg, en algerde.

Afgeschikt zijn: De harsut, Peredienst C.J.P., weendijkwe Peredokumentatie A.D.W., N.B. Zith er nog suggesties i.v.m. tijdschriften?

AFRIKA-WAANT

Deze is weer aangeboden in de cloître en lon zal zo vernieuwen in de geest van het verleden jaar. Ook de Montfortaanse klassen zullen hier onder de aandacht worden gebracht.

WINKELERS

De verkoop is zeer goed verlopen. Er zijn er praktisch geen over. Dit is zeker ik me herinner nog nooit voregekomen. Proficiat!

BEZOEKINGEN

Door de officiële bezoeken zijn beperkt zal er in het vervolg elke zondag van 3-5 uur koffie te koop zijn een de raven van de bibliotheek, voor 20 cent per beker. Voor de vier hoogste klassen wordt elke zondagavond koffie verkocht voor 10 cent per beker.

De de zusters niet talkeus werk te bezorgen zullen nu een koffie-machine verschaffen. Zo geven we de verkoop ook uit hebben, zal de prijs per beker worden verhoogd. Het bestuur van de K.A. zal zich met de verkoop belasten. Laten we hopen dat dit experiment zal slagen en dat het ook met gematigdheid zal brengen onder de voorzitter van zondagavond. Die verkoop begint 's zondags om 8.30 u.

L.M.G.

Door de voorzitter is zeer contact opgenomen met het bestuur van de L.M.G. Nadere afspraken zullen volgen.

Dit zijn een de plannen voor dit schooljaar; laten we hopen dat ze onder Gods zegen en Maria's bescherming een vruchtbare voedingsbodem zullen vinden bij alle leden van de K.A.
WE REKENEN OP EEN LOYALE BETROUWING

Gus Penners	voorzitter
Gia Petrus	secretaris
Tom Roberts	kulturele leider
André Maurier	penningmeester
Peter Dusseldt	opvoeder
Peter Janssen	MODERATOR

M.A.M.

Schimmert

Pinksteren
1962

Voorbereiding

DONDERDAG: geestelijke lesing
door Pater F.HERMANS,
missionaris in Nyassaland

VRIJDAG: geestelijke lesing
door Pater P.Roberts,
missionaris in Mozambique

ZATERDAG zal Pater P.HOOGLAND,
neemst van dit jaar,
de geestelijke lesing verzorgen.

Zondag

De COMMUNITETSMIS wordt opgedragen om, voor alle leden van onze missiektie, van de H. Oeent een grote bezorgdheid voor de uitbreiding van Gods Kerk op aarde af te smeken.

10. - U.

De FLIECHTIGE HOOGNIS wordt door Pater Piet Hoogland opgedragen. Deze Pater, oud-leerling van ons seminarie en oud-bestuurslid van de Missiektie, zal deze H. Mis opdragen tot intentie van al onze missionarissen en voor de bloei van de missiektie op onze school.

11. - U.

In de zaal, een bijeenkomst van de M.A.J. Pater S. HAMERS, mentfortaan, zal onze jongeren vertellen over zijn werk in de missie.

11. - U.

In de recreatiezaal van de groten, spreekt Pater CLAESSENS, s.v.d., voor de 4 hoogste klassen over het onderwerp: "Beleving der Continenten". Deze Pater is werkzaam in 't missiologisch centrum van de Paters van het Goddelijk Woord in Soesterberg. Na de lezing is er gelegenheid voor allen om vragen te stellen.

1.15 U.

ATLETISCHWEDSTRIJD ter gelegenheid van 't eerste lustrum van de A.V. '57.

ZESKAMP van de technische nummers van de 4 hoogste klassen.

- 1/ Opening door Pater Prefect, geestelijk adviseur van de vereniging.
- 2/ Discuswerpen
- 3/ Verspreiden

- 4/ Kogelstoten
- 5/ Hoogspringen
- 6/ Hink-stap-sprong

5 Uur

FIJN

SUSTER LUC
(The Sun's Story.)

Verfilming van de roman van Kathryn Hulme.

In de titelrol: Audrey Hepburn.

Deze film wordt ingeleid door Pater S. Jenniskens.

Projectie op
Terfa-Sound

Romiak

Wie kent er nog de Romiak? Het was de Rozenkrans-Missie-Aktie. In 1958 werd deze opgericht door een Monfortaan met als doel missionarissen te voorzien van de nodige rozenkransen. De onderdelen hiervoor werden met spuitgiet-machines gemaakt in Maastricht. Op Ste Marie werden vrijwilligers gevraagd om met tangetjes rozenkransen te monteren van de aangeleverde kralen, hartjes en kruisjes. Sommigen waren op ieder vrij moment met deze rozenkranstangetjes ijverig aan het frunniken.

Miva-loten en missiekalenders verkopen

In de vakanties kregen we zoveel missiekalenders als MIVA-loten mee als we maar wilden. De MIVA was de Missie-Verkeersmiddelen Actie. Sommigen maakten er een sport van om in korte tijd een record te bereiken als verkoper.

De Bijbeltentoonstelling van pater Ben Kieuwe

Pater Kieuwe heeft in 1961 een boeiende tentoonstelling georganiseerd op Ste Marie voor het Limburgse publiek. Deze trok veel bekijks, ook van de seminaristen. Pater Kieuwe kon zijn gehoor boeien en gaf je een heel nieuwe kijk op het ontstaan van de bijbel en van Israel. Hij was toentertijd de grote organisator van de Monfortaanse bedevaarten naar Israel.

Missiefeest oktober 1961

In de archieven van Gijs van den Berg vond ik het volledige programma van dit uitbundige feest. Alle missionarissen, die op vakantie in Nederland waren werden uitgenodigd om naar hun oude honk in Schimmert terug te gaan. Ze werden ontvangen als helden. In de voorbereiding werd ongelooflijk veel tijd en energie gestoken.

Vorbereidings Missiefeest

Vorbereiding:

Algemene leiding: Kees Smit

woensdag 1 maart

Avondwake: in de zaal om 8.30 uur

Inleiding: „Allegretto vivace” uit 8ste sym. van Beethoven, 1e deel

Spreker: Harry Horsten

Onderwerp: Borneo, Haiti, Vancouver

Voordracht: „’t Leven” door Tom Zijlstra

Gebed: Guus Penners

Slot: Andante uit „Eine kleine Nachtmusik” van Mozart.

donderdag 2 maart

De H. Mis wordt opgedragen tot intentie van de missionarissen die werkzaam zijn in de missie van Borneo, Haiti, Vancouver, en Madagascar.

Avondwake: in de zaal om 8.30 uur

Inleiding: „Larghetto” uit het Vioolconcert van Beethoven.

Spreker: André Rönkens

Onderwerp: De Missie van Denemarken en IJsland

Voordracht: „Ik weet niet” door
Jos de Bruyn

Gebed: Jac Hop

Slot: „Hirtengesang” uit de pastorale van Beethoven.

vrijdag 3 maart

De H. Mis wordt opgedragen tot intentie van de missionarissen die werkzaam zijn in Denemarken en IJsland.

Avondwake: in de zaal om 8.30 uur

Inleiding: „Morgenstemming” uit Peer Gynt suite no. 1 van Grieg

Spreker: Jac Zenden

Onderwerp: Onze Afrikaanse missies.

Voordracht: „Montfort” d. Jef Wiernans

Gebed: Jos Hüver

Slot: Slot uit de 9e symfonie v. Beethoven

zaterdag 4 maart

De H. Mis wordt opgedragen tot intentie van de missionarissen die werkzaam zijn in onze Afrikaanse missies.

Het Rozenhoedje voor het lof bidden we voor de uitbreiding van de kerk op aarde.

Programma Missiefeest

6.45 uur

Reveille.

7.15 uur

De communiteitsmis wordt opgedragen door Pater F. Bonnier, missionaris in Nyasaland, tot intentie van alle Monfortaanse missies.

Gezongen wordt:

Tijdens de Offerande: „Wij dragen ons rijke geloof als een zot.”
(6 cantores zingen voor)

Na de Consecratie: „Benedictus” van Jan Meeuws door 6 cantores.

Tijdens de Communie:
Romeinse Christus vincit

Na de H. Mis: „Magnificat”, 2 stemmig van Jan Meeuws

Organist: Jan Meeuws

Misdienaars:

Ton Kreukels, voorzitter M.A.
Kees Smit, Opperhoofd M.A.)

8.00 uur

Ontbijt

9.30 uur

De plechtige Hoogmis wordt opgedragen door Pater J. Vroemen, missionaris in Mozambique, tot intentie van al onze missionarissen.

De predikatie wordt gehouden door Pater Dr. G. de Grunt, professor in de filosofie in Oirschot.

Onder leiding van Pater Smeets zingt de Schola de gewone gezangen uit de „Messe in C” van Anton Bruckner en het miseigen van de derde zondag van de vasten.

Organist: Jan Meeuws

10.45 uur

Pater Overste begroet de missionarissen en de nieuwe leerlingen voor het volgend schooljaar op de speelplaats, waarna Pater Provinciaal de vlag hijst en de flambouw ontsteekt.

Als de vlag stuift zingen we:

Hoe wijd het land waar zonnebrand
vergulft het golvend koren,
't is maaiertijd, wij staan bereid,
ons heeft de Heer verkoren.
In oost en west zijn rijk gevest:
wij maken de wereld zijn wingewest.

Aanvaard ons nu, wij vragen 't U,
tot dragers van genaden.
En zend de vloed die 't leven voedt
op al Apostelpaden.
In oost

Vervolg programma Missiefeest

11.00 uur

Een gezellig onderonsje van de jongens met de missionarissen in de zaal.

De missionarissen worden verzocht tussen de jongens plaats te nemen.

Inleiding door Ton Kreukels,
voorzitter van de M.A.

Henk Stoop speelt op zijn accordeon
begeleid door Jan Meeuws a.d. piano:

1 Tom Pilibi 3 Schon is die Jugend
2 Ramona 4 Always

Onder leiding van Pater Smeets zingt
het knapenkor eenke liederen.

„De stervende Pelgrim“
van Geerten Gossaert door Frans Roefs

1 „Where you there when they crucified
my Lord?“ (negro spiritual)

2 „Wir danken Herr für Brot und Kleid“
van C. Lahusen

door het zangkor van de hoogste klassen
onder leiding van Pater Smeets

Twee leden van de M.A.:

Arno Raaymakers en Willy Maenen,
spreken de missionarissen toe.

M.A.-lied door de hele M.A., als slot
van de bijeenkomst.

12.45 uur

Retnie van de missionarissen in de salon.

1.00 uur

Diner voor de jongens. De nieuwelingen
eten in de eetzaal van de groten.

1.30 uur

Diner voor de missionarissen.

1.45 uur

Poppenkast voor alle nieuwelingen in
de 4e klas.

2.30 uur

Sportdemonstratie door leden van de
atletiekclub op de speelplaats.

4.00 uur

Plechtig Lof met rozenhoedje

Gezongen wordt:

„Pants Angelicus“ van
Arthur Meulemans

„Tantum Ergo“ van Jules van Nuffel

Na de zegen met het Allerheiligste zullen
de missionarissen ons gezamenlijk hun
zegen geven vanaf het priesterkor.

Hierna zingen we:

„Paladijn der Lieve Vrouw“.

Vervolg programma Missiefeest

5.00 uur

De laatste misdaad van Frank Graham

Thriller in vier bedrijven door Jaap de Lange

★

In en rondom High Castle, een afgelegen kasteel in Engeland, speelt zich een moordgeschiedenis af.

De eigenaar van het kasteel schijnt geen al te beste reputatie te hebben en in het verleden van verscheidene misdaden verdacht te zijn. Omdat de telefoonverbinding met of zonder opzet verbroken is, komt de politie, na gewaar-schuwde te zijn, pas na twee dagen opdagen. Maar dan zijn er al een massa dingen gebeurd.

MEDEWERKENDEN:

Harold Ellywood, <i>klonnon van Graham</i>	H. Coenen
John, <i>mannetje-van-alleen</i>	L. van Montfoort
James, <i>de barber</i>	H. Kalter
William Wright, <i>de chauffeur</i>	P. Hoogland
Allan Cummings, <i>luitenant van de R.A.F.</i>	Fr. Janssen
Bill Johnson, <i>de boorman</i>	J. Smeets
Ripples, <i>een bezoeker</i>	B. Faas
Arttest	B. Faas

DECOR: Chr. van der Meyden
P. Hoogland
J. Smeets
G. v. d. Berg

INSPICIENTEN: N. Mares
F. Coenen

SOUFFLEURS: J. Frissen
A. Romkens

GRIMEUR: P. J. H. Smeets

LICHT: Br. Eduard

REGISSEUR: H. Coenen

Na het toneel komen we op de speel-
plaats samen voor de sluiting van het
missiefeest.

Een missionaris spreekt het slotwoord
We bidden het liturgisch avondgebed.
De flambouw wordt gedooft en de
vlag gestreken

*Harrie
Coenen
en Peter
Hoogland*

*Harrie
Coenen,
Jo
Smeets,
Henk
Kalter,
Ben Faas,
Frits
Janssen,
Peter
Hoogland*

Sacramentsprocessie

Ieder jaar werd er in de straten van Schimmert een sacramentsprocessie gehouden, waaraan ook de bewoners van Ste Marie deelnamen. Ieder jaar was er een andere route. Je kon dat al goed van te voren zien als de grote boerderijdeuren langs de route in de verf gezet waren. Voor veel deuren hadden de mensen maria-altaartjes gemaakt en patronen van gekleurd zand. We liepen in rijen aan weerszijden van de weg. Een man gaf met een stok aan welke rij moest voor- en welke moest nabidden. Veel indruk maakten de saluutschoten, waarbij carbit gebruikt werd. Die schoten weerklonken bij de rustplaatsen waar een groot altaar stond opgesteld. Soms liepen we door Groot Haasdal. Dat is een fors parcours bij snikheet weer. De voorganger, die de zware monstrans moest dragen, welke regelmatig bewierookt werd kon het behoorlijk benauwd krijgen. Er moest dan ook wel eens gewisseld worden. Hieronder een foto van een deel van de processie, die ik kreeg toegestuurd van zuster Paula, de huidige provinciale overste van de Zusters Dochters der Wijsheid in Wychen.

Eindexamenjaar 1963

Onze klas was klein en vormde wel een eenheid. We hadden het prettig samen. De school was nu eindelijk van staatswege erkend als gymnasium en mocht dus zelf eindexamens afnemen met een rijksgecommitteerde erbij. Vanwege deze erkenning organiseerde St. Marie een groot feest met veel genodigden. Onze klas moest drank serveren. Ik vond het wel verleidelijk om dan ook af en toe in de keuken stiekem een slok jenever te drinken. Ik werd steeds vriendelijker en goedlachser. Na afloop ben ik het bed in gedoken om er 's anderendaags pas om 11.00 uur weer uit te komen. Ik ben daarvoor nooit op het matje geroepen.

Een deel van de klas deed het SEM-examen, een deel gymnasium-a en een deel gymnasium-b. We werden beschouwd als jong-volwassenen. We kregen veel vrijheid om onze tijd zelfstandig in te richten en alle bijlessen en hulp, die we nodig vonden. Ik ben de Montfortanen nog steeds dankbaar voor de klassieke vorming, die ik ontvangen heb en het diploma, dat dit heeft opgeleverd. Wat ik trouwens ook niet onprettig vind is dat ik mooi de militaire dienstplicht heb kunnen omzeilen. In de archieven van Gijs van den Berg vond ik de akte van zijn officiële, definitieve vrijstelling. Op de volgende pagina's ziet u

1. Het programma van het derde trimester 1963
2. De vrijstelling van militaire dienstplicht
3. Een kopie van het Koninklijk Besluit, waarin Ste Marie erkend werd als gymnasium
4. De Kroniek van het eerste eindexamen, geschreven door pater Op 't Veld

Programma derde trimester 1963

PROGRAMMA derde trimester

- zondag 5 mei film
- dinsdag 7 mei schriftelijke eindexamens VIe klas
9.00-10.30 latijn
13.30-15.30 nederlands (tekstbehandeling)
- woensdag 8 mei 9.00-10.30 grieks
13.30-15.30 engels
- donderdag 9 mei 13.30-15.30 frans
- vrijdag 10 mei 9.00-11.30 nederlands (opstel)
13.30-15.30 Duits
- zondag 12 mei VIe klas naar Meerssen
- zondag 19 mei feest van Peter Kouschop. Bezoek van de jongens uit Herrestein
8.00 stille H.Mis
10.30 feestmis
12.00 kleine bijeenkomst in de aula
1.00 r' dingsten
4-5 uur receptie
- donderdag 23 mei Eenelversdag, Pio-nie voor de M.A.J.
- zondag 26 mei oud-studentendag
8.00 H.Mis
10.00 Hoogmis
3.00 Lof, gevolgd door voorstelling in de aula
6.00 Avondeten en afscheid
- zondag 2 juni Eerste Pinksterdag, verzorgd door de Missie-aktie
- zaterdag 3 juni Tweede Pinksterdag.
Programma wordt nader bekend gemaakt.
- zondag 9 juni Processie
Olympiade van de M.A.J.
- dinsdag 11 juni Toelatingsexamen voor de nieuwelingen en de V.K.
De wandeling wordt verschoven naar 'e avonds.
- woensdag 12 juni Voorzetting van het toelatingsexamen.
- zondag 16 juni Ouderdag voor de drie laagste klassen.
- zondag 23 juni Ouderdag voor de vier hoogste klassen.
- woensdag 26 juni Mundeling eindexamens voor de VIe klas.
- donderdag 27 juni Voortzetting eindexamens.
- saterdag 29 juni Verfrissingdag voor de VIe klas.
- zondag 30 juni Plechtige Inkleding
2.00 Afscheid in de aula
Film
- maandag 1 juli De de middag vrij.
- saterdag 13 juli Begin van de vakantie.
8.00 gemeenschapsmis
ontbijt
bijeenkomst in de aula.
- dinsdag 3 september einde van de vakantie (19.45 uur)

P.S. Wijzigingen of eventuele aanvullingen zijn mogelijk.

De School zorgt voor de agenda's van het nieuwe schooljaar.

Vrijstelling militaire dienst

DEPARTEMENT VAN DEFENSIE	
DIRECTIE MILITAIR PERSONEEL	
Afdeling dienstplichtzaken Bureau vrijstelling	Hier wordt verzocht bij het antwoord de datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden.
Onderwerp: controle vrijstelling geestelijk ambt	's-Gravenhage, 3 juni 1963 5 juni 1963 Nummer: 43.12.29.011
<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px auto; width: fit-content;"><p>AAN de Overste van het klein- seminarie der Paters Montfortanen te <u>SCHIMMERT.</u></p></div>	
<p>Aan de Ingeschreven: <u>Gijbertus Leonardus Cornelis van den Berg</u></p> <p>is voorgoed vrijstelling van dienst als gewoon dienstplichtige verleend wegens het verkeren in een geval, als bedoeld in art. 15, eerste lid, onder c, der Dienstplichtwet.</p> <p>Ik verzoek u mij, met gebruikmaking van het aangehechte antwoordformulier te berichten, of hij nog steeds in een der- gelijk geval verkeert.</p>	
<p>DE MINISTER VAN DEFENSIE, voor de minister, HET HOOFD VAN BUREAU VRIJSTELLING, F. GROOS</p>	

Staatsblad: erkenning van Ste Marie als gymnasium

153

Stb.43-45

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

43 BESLUIT van 7 februari 1963, houdende aanwijzing over-
eenkomstig artikel 157 van de hoger-onderwijswet van het
r.-k. gymnasium van het Montfortaans Seminarie Ste. Marie
te Schimmert.

Wij JULIANA, bij de gratie Gods, Koningin der
Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz.,
enz., enz.

Op de voordracht van de staatssecretaris van
onderwijs, kunsten en wetenschappen van 9 januari 1963,
nr. 205720 I, hoofdafdeling Voorbereidend Hoger en Middel-
baar Onderwijs;

Gelast op artikel 157 van de hoger-onderwijswet
1);

De Raad van State gehoord (advies van 23 ja-
nuari 1963, nr. 44);

Gezien het nader rapport van de voornoemde
staatssecretaris van 30 januari 1963, nr. 205720 III,
hoofdafdeling Voorbereidend Hoger en Middelbaar Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met ingang van 1 januari 1963 het r.-k. gymnasium van het
Montfortaans seminarie Ste. Marie te Schimmert, uitgaande
van de "Stichting R.-K. Gymnasium Ste. Marie", gevestigd
aldaar, aan te wijzen als bevoegd om, met inachtneming
van de desbetreffende wettelijke voorschriften, aan de
leerlingen, die het onderwijs tot aan het einde hebben
bijgewoond, een getuigschrift van bekwaamheid tot univer-
sitaire studiën af te geven, dat met het getuigschrift,
in artikel 11 van de hoger-onderwijswet vermeld, wordt
gelijkgesteld.

Onze minister van onderwijs, kunsten en weten-
schappen is belast met de uitvoering van dit besluit,
dat in het Staatsblad zal worden geplaatst, en waarvan
afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Lech, 7 februari 1963.

J U L I A N A .

Kroniek van Pater Op 't Veld: Eindexamen 1963

DE EERSTE EIND-EXAMENS IN SCHIJSMEERT

Reeds bij de inwijding van de nieuwe school op 30 september 1962 bleek dat Dr. Starronburg, de Inspecteur van het zuidelijk rayon, sympathiek stond tegenover de erkenning van Ste. Marie. In zijn toespraak verklaarde hij onder de indruk te zijn gekomen van de sfeer in ons seminarie en beloofde ons zo goed mogelijk te helpen. We rekenden op 'n spoedige inspectie. Maar pas op 11 december kwamen de inspecteurs binnenvallen, en ze toonden zich zeer tevreden.

Op 27 februari vernamen we op 'n originele en verrassende wijze, dat onze school door 't Rijk erkend was. Tot dan toe waren we in twijfel of de school nog dit jaar zou aangewezen worden en we hielden er stevig rekening mee, dat de jongens nog naar Eindhoven en Amersfoort moesten gedirigeerd worden voor het ondergaan van 'n staatsexamen. Voorzorgsmaatregelen hiertoe waren getroffen en de eventuele kandidaten aangeduid.

Toen de erkenning een feit geworden was, impliceerde dit tevens dat we reeds dit jaar de VIIe klas konden exameneren.

Onze geestdrift werd wel heel erg getemperd door de zorg die we hadden over de kandidaten die we als eersten moesten aanbieden. De 5 examinandi waren niet bijzonder sterk en we waren vol spanning, hoe we dit prille experiment zouden doorstaan.

Op dinsdag 7 mei begonnen de schriftelijke eindexamens: Latijn-Seneca, Nederlandse tekstbehandeling, Grieks-Plato, Engels, Frans, Duits, Nederlands opstel. De teksten van Seneca en Plato werden door de leraren uitgezocht en aan de inspectie voorgelgd; de andere opgaven waren voor alle gymnesia dezelfde. Volgens het officiële reglement werden de 5 kandidaten op 'n stille plok in het huis afgezonderd en onder elk examen door 2 leraren van eventuele fraude afgehouden. Dr. Starronburg kwam zich onverwacht overtuigen of we onze schappjes reglementair door deze bange uren loodsten en bevond alles in orde. De correctie van het werk kwam daarna in handen van de eigen leraren, die 'n punt toekenden met verantwoording van hun quotatie. Deze verbeterde werken moesten opgestuurd worden naar de gecommitteerden, die op hun beurt gerechtigd waren opmerkingen te maken over

de gegeven waardering.

De namen der gecommiteerden waren intussen bekend en vervulden ons met respectvolle vrees. Professor Rogier zou assisteren bij de moderne taal en Geschiedenis; Dr. van Buitenen, die we al kenden van zijn inspecties zou meecoördelen over de kennis der klassieken; Drs. Leydsman zou ondervragen en toeluisteren bij de exacte vakken. Vooral de naam van Prof. Rogier stonde volon van ons sceptisch ten opzichte van de indruk die ons handjevol leerlingen zou maken.

Tot woensdag 25 juni werd door leerlingen en leraren hard gewerkt, om de mondelinge beurt, zo goed mogelijk te maken. Intussen waren de schriftelijke examens verbeterd en de uitslag ervan was, God zij dank, hoopgevend. Een van de jongens die 'n 3 voor Latijn haalde, stelde zijn leraar voor een zware opgave. Zou het nog mogelijk zijn hem via herexamen aan 'n diploma te helpen? Ook bij de anderen zaten zwakke plekken, maar het totaalbeeld was bemoedigend, tenzij de gecommiteerden de tegekonde punten zouden verlagen. Later bleek echter, dat ze hiervoor praktisch geen kritiek hadden.

Dinsdag-avond verscheen Drs. Leydsman; hij was een dag te vroeg, want zijn aanwezigheid was pas donderdag vereist. Hij stelde zich voor aan de Rector, verontschuldigde zich wegens een lichte ongesteldheid en kroop onmiddellijk "bij May" in bed en bleef ook de volgende dag daar uitslapen en uitzieken.

Woensdag-morgen arriveerden Prof Rogier en Dr. van Buitenen en begon de mondelinge ondervraging. Als eerste vak kwam Latijn aan de beurt en onze jonge classicus, Drs. A. Daniels behaalde werkelijk 'n prachtig succes: 3 achten en 2 zessen, en bij de achten bevond zich ook de jongen met de 3 voor schriftelijk examen. Na deze voorspoedige start was het meerool tot ongekonde hoogte gestegen en de examens verliepen rustig en vlot.

Bij nadere kennismaking vielen ook de gecommiteerden erg mee. Prof. Rogier ontpopte zich voor ons als een onverschillbare en interessante causuur en alle drie deden hun uiterste best om de jongens op hun gemak te stellen.

Donderdag-middag vond de vergadering plaats van gecommiteerden en leraren. Drie candidaten bloken reglementair geslaagd te zijn, de twee anderen moesten een herexamen maken voor Latijn en Wiskunde respectievelijk. Dit waren nog zenuwlo-

ponde uren;voornl de wiskunde-afdeling zwoegde om uit de candidaat de benodigde 4 te person. Tegen half vijf werden de jongens binnengerooopen om hun diploma na ondertekening in ontvangst te nemen.

Pater Provinciaal was intussen ook aangekomen om in de spanning en nervositeit te delen en kreeg zo de gelegenheid het blijde nieuws hoer van de maal te vernemen.

Daarna word de hele gemeenschap bij elkaar getrommeld voor 'n korte plechtigheid waarin de geslaagden werden gehuldigd, de leerlingen aangespoerd tot groter energie en al de medewerkers bedankt. De Rector en de Provinciaal voordan 't woord en maakten er à l'improviste 't beste van naar ieders oratorisch vermogen. Na 'n kort dankwoord van een van de jongens ward dit eerste sindexamen succesvol beëindigd.

Misschien mag ik hiaraan nog 't volgende toevoegen:

1) De staf der leraren met hun bevoegdheden en hun vakken:

J.v.Mulken, Rector	M.O.Geschiedenis
J.v.Osch, Coarector	Drs.Nederlands
J.Somers	H.O.B. Frans
G.v.Eck	Drs.Klassieken - M.O.A. Nederlands
J.Somboek	H.O.Aardrijkskunde
J.Habets	Drs.Klassieken
P.Weljnou	K 21 Wiskunde
A.Daniëls	Drs.Klassieken
W.Bissocheroux	Drs. Engels
P.Janssen	Verlof v/d Inspektie om Latijn te geven op de Iste klas
J.Crijns	Drs.Wis- en Natuurkunde
H.Tilott	M.O. Tekenen
P.Frantzon	Drs.Schei- en Natuurkunde
Pater Franciscus(Carn.)	Drs.Engels
Dhr.Jetten	Drs.Biologie
Dhr.Konings	Cand.Duuits
H.Lortye	M.O.Lich.Oefeningen
A.Sluys	M.O.Lich.Oefeningen

Op de Seminarieafdeling geven bovendien los:

J.Smoets	Latijn en Muziek
P.Janssen	Engelse Litteratuur - Godsdiens

W. Jenniskens Godsdienst - ook op't Gym
J. Janssen Voorbereidende klas
G.Op 't Veld Grieks en Vad.Geschiedenis

2) Aantal leerlingen op 't einde schooljaar 62/63:
(begonnen met 152)

VI klas: 10 waarvan 6 met diploma; 8 treden in bij
SMH, 1 bij OSB Abdij Mamelis te Vaals, en
1 gaat weg.

V klas: 17 waarvan er 13 voor 'n diploma stude-
ren. De overgangsexamens beelissen hoeveel
er op de VI klas komen, wie nog in aanmer-
king blijkt te komen voor 'n eindexamen,
wie naar de seminarie-afdeling gaat, wie
doubleert.

IV klas 18; III klas 14; II klas 20; I klas 33.
VK. 30. Samen dus 142.

G.Op 't Veld s.m.m.

Inkleding

Na het eindexamen vond de inkleding plaats van allen, die door wilden gaan naar het noviciaat. Eerst moest je gekeurd worden door de Schimmertse huisarts. Als tip gaf hij wel eens mee: "Als je in de tropen bent dan elke avond de binnenkant van je dijen goed wassen want daar zit het ongedierte" Je kreeg tijdens de inkledingsplechtigheid de grote zwarte toog aan met het koord om je middel. In dit koord werden geloof ik 3 knopen gelegd, hetgeen een bepaalde symbolische betekenis had.

In Oirschot vragen mensen nog wel eens: "Hedde ge ok opt simmenarie gezete en hedde de klere nog on gehad?" Als ik nu naar de foto's van de inkleding kijk vind ik het heel moeilijk om me in die tijd te verplaatsen. Tijden veranderen en wij met hen. Hieronder volgen enkele foto's van de inkledingsplechtigheid:

Het vervolg

De afgestudeerden van de lichting 1962-1963 zijn heel verschillend terechtgekomen. Frans Luiten is de enige, die zijn bestemming heeft gevonden bij de SMM, de 'Societas Mariae Monfortana'. Hieronder vindt u de groepsfoto, die is gemaakt bij de reunie en een kort levensverhaal van een aantal klasgenoten.

Gijs van den Berg

In de zomervakantie van 1968 ging ik met een paar andere fraters vanuit Oirschot werken in de Emmauscommunauteit van Haarzuilens. Op het eind van die periode vroeg men of ik daar niet wat langer wilde blijven. Maar ik wilde eerst mijn opleiding in Tilburg afmaken. Ik hield contact met Emmaus en in augustus 1969 ging ik daar voor enkele jaren heen. Ik bleef nog bij de Montfortanen, want ik wilde alleen maar voor een paar jaar iets anders doen. Maar na één jaar "trad ik al uit" en die paar jaar werden er zes, met nog een periode in Keulen. Emmaüs bleek niet alleen werk te zijn maar vooral een levenswijze. Ondertussen had ik contact met zgn. drugsboerderijen voor verslaafdenopvang. Men vroeg mij voor een projekt daar in de buurt. Maar ik wilde eerst een opleiding in die richting. En zo kwam ik op een middelbare school voor land en tuinbouw terecht tussen de jonkies van rond de twintig. Na een algemene basisopleiding koos ik de richting tuinbouw. Tijdens de examentijd wees een leraar me op een verzoek vanuit de Kleine Aarde in Boxtel. Daar werd ik al snel bedrijfsleider op de tuin en gaf ik rondleidingen, cursussen en teelde allerlei groenten op biologische wijze. Na negen jaar vroeg men of ik op mijn oude school praktijkleraar wilde worden. En zoals Abbé Pierre me eens zei: het leven is meer akkoord gaan met iets dan echt kiezen, heb ik daar zes jaar les gegeven. Toen ging de school fuseren met een school in Dronten. Ik ging liever niet mee naar de polder en vond tijdelijk werk op een psychiatrisch centrum in Driebergen. En van daaruit kwam ik terecht op een antroposofische school in Soest als tuinbouwleraar. Al snel moest ik ook biologie en scheikunde geven met veel proeven! Dat kostte

veel voorbereiding en ik was er ook niet bevoegd voor. Dus erg onzeker. Toen hoorde ik van een dagopvang van dak en thuislozen in Breda, met daarnaast een kringloopcentrum. Dat is onderhand gesplitst en ik werk nu in het kringloopcentrum wat een integratiebedrijf is geworden. Wegens al die wisselingen kwam mijn pensioenopbouw in de knel en zo moet ik dus nog even doorgaan tot mijn 65-ste.

Kees van den Berg

Na Schimmert ben ik nog drie jaar verder gegaan met m'n Montfortaanse opleiding. Noviciaat en twee jaar Grootseminarie (filosofie) in Oirschot. In de zomer van 1966 was het plotseling over en uit.

Plotseling zeg ik met opzet, want ik had totaal geen voorbereidingen getroffen voor de verandering. Ik was me al lange tijd ervan bewust was dat m'n spiritualiteit en godsvrucht op een heel laag pitje stonden. Ik was ook tot het besef gekomen dat als priesterschap onder meer verkondiging betekende, ik heel weinig te verkondigen zou hebben. Achteraf gezien zou ik misschien wat meer tijd hebben moeten nemen voor een "exit strategie". Het was voor mij in de zomer van 1966 een soort roes van "en nu wegwezen".

Te naïef

Ik had als toekomstplan wel snel bedacht dat ik de Sociale Academie zou gaan volgen. Voor de toelating daartoe moest ik een psychologische test afleggen. De uitslag daarvan was een eerste confrontatie met de realiteit: "Te naïef" was het oordeel van de psycholoog. Toen wachtte de vervulling van militaire dienstplicht, waarmee ik in maart 1967 begon. De

herfst en winter heb ik weten in te vullen met baantjes bij een bollenkweker en als voorraadadministrateur bij een magazijn. M'n dienstplicht heb ik vervuld bij de Geneeskundige Troepen. Een jaar lang zat ik in Duitsland. Ik ben afgezwaaid als korporaal ziekenverzorger en heb er veel geleerd, maar niet hoe ik mijn leven verder beroepsmatig moest gaan ontplooiën. Sollicitaties naar de functie van stadsverslaggever van het Haagse dagblad "Het Binnenhof" (maar u weet eigenlijk niets over Den Haag) en naar de functie van sociotherapeut in de Pompe Kliniek (weet u wel dat hier moordenaars en verkrachters zitten?) liepen dus op niets uit en waren een bevestiging van een eerder geveld oordeel "te naïef".

Als het niet gaat zoals het moet, dan moet het maar zoals het gaat

Toen heb ik het maar laten komen zoals het kwam. Via het Arbeidsbureau kon ik bij uitgeverij Samson in Alpen a.d. Rijn aan de slag als medewerker van de afdeling orderverwerking en facturering. Ik heb toen door avondstudie mijn eerste echte diploma's behaald: Boekhouden en Moderne Bedrijfsadministratie. In 1975 kreeg ik het aanbod om binnen Samson van baan te veranderen. (Jij hebt toch een gymnasiumopleiding?) Samson gaf toen Brinkman's Catalogus uit. Een inventarislijst van alle boeken die in Nederland verschijnen. Hierbij kon ik redacteur worden. Twee jaar later werkte ik bij de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. Samson had "de Brinkman" aan de KB overgedaan samen met de medewerkers. Ik was intussen "sous-chef" van de afdeling. Ik heb enkele bibliotheekopleidingen gedaan en managementcursussen gevolgd en een echte carrière gemaakt in de KB. Van sous-chef naar chef van een kleine afdeling, naar chef van een grote afdeling, naar

hoofd van een hoofdafdeling. Op de KB heb ik ook mijn levenspartner Donita Koopmans ontmoet. Binnenkort vieren we onze 25-jarige vaste verkering. Mijn "exit strategie" bij de KB heb ik beter voorbereid dan in Oirschot. Drie jaar voor mijn geplande prepensionering ben ik in deeltijd gaan werken en heb mijn management functie gewisseld voor de functie van adviseur Scholing en Loopbaan bij de afdeling Personeelszaken. Het was weer een leuke afwisseling dat de directie van de KB me vroeg om in mijn laatste jaar nog een keer afdelingshoofd (van de afdeling Magazijnen) te worden omdat er op korte termijn niemand anders voorhanden was.

In januari 2005 had ik een mooi afscheid van de KB. Mijn eerste jaar prepensioen is achter de rug. Genoeg te doen maar weinig aan mijn hoofd, met klusjes rond en in huis, veel lezen, wandelen en fietsen en wat vrijwilligerswerk.

Ton Habets

Na één jaar Oirschot ben ik gaan studeren in Eindhoven. Moole tijd, net als die in Ste Marie trouwens. Josée leren kennen en verloofd. Trouwen vóór het afstuderen vond mijn vader niet zo'n goed idee, en

tja, daar hou je je dan maar aan. In 1971 afgestudeerd, net toen de markt voor theoretisch-fysici veranderde van krap naar non-existent. Toch dubbel geboft: meteen een baantje gevonden voor 5 jaar promotieonderzoek in Eindhoven, en ook nog in de experimentele natuurkunde, lag me veel beter dan theoretisch. Vrijwel meteen getrouwd en de flat ingericht met krijgertjes. Onze twee zoons, Boris en Martijn, zijn in die Eindhovense periode geboren.

Na mijn promotie gaan werken bij Océ in Venlo, research en productontwikkeling. Verhuisd naar Blerick, en daar zijn we blijven wonen tot 1991 toen we verkasten naar een verbouwd boerderijtje vlakbij, in Baarlo aan de Maas. Soms ook in de Maas trouwens, want we hebben toen al vrij snel twee jaar achter elkaar zo'n anderhalve meter modderwater in huis gehad. Redelijk onvergetelijke ervaring. Over de Maas gesproken, ik zeil er ook veel op, een van mijn hobby's. Bij Océ heb ik bijna 30 jaar met heel veel plezier gewerkt. Altijd bij productontwikkeling, maar elke paar jaar in een nieuwe context of rol. Geleidelijk drijf je dan vanzelf het management in, maar gelukkig is het altijd gelukt dicht bij de techniek en de "vloer" te blijven. De laatste tien jaren was ik eindverantwoordelijk voor een flink deel van Océ's producten, en dat drukt wel. Bij Océ gaat de directie met 62 eruit, en ik zat al zo'n beetje te piekeren over hoe het die laatste jaren zou moeten gaan toen de keus heel plotseling voor me gemaakt werd. Opeens was het afgelopen. Gelukkig na even wennen een afscheid in de best mogelijke sfeer, en ik doe sindsdien regelmatig projecten voor Océ waarvoor ze me nodig hebben. En daar tussendoor hebben Josée en ik lekker veel tijd om met onze caravan nog meer hoekjes van Frankrijk en omstreken te leren kennen. De jongens hebben allebei ook in Eindhoven gestudeerd en werken en wonen nu in respectievelijk in Monstere (bij Den Haag) en Dresden. Nou de kleinkinderen nog.

Harrie Horsten

Harrie was in de tijd, dat ik dit boekje schreef niet in de gelegenheid om zijn bijdrage te leveren. Met zijn goedvinden laat ik het bij deze foto's en enkele feiten. Harrie heeft na

afliep van het kleinseminarie het noviciaat doorlopen en ook nog twee jaar het grootseminarie te Oirschot. Daarna is hij in de fysiotherapie gaan werken.

Paul Janssen

Ik ben geboren op 5 september 1944 in Spaubeek als 2e van 6 kinderen (1 zus, 4 broers). Mijn ouders verdienden de kost met hard werken op de boerderij (tweede boerderij aan de rechter kant vanaf Schimmert

de Heiberg afkomend). Op 11-jarige leeftijd (nog net geen twaalf) naar Ste. Marie gegaan ("geroepen" door heerroom, pater Rouschop, een broer van de moeder van mijn vader, pater-econoom op Ste. Marie), en begonnen in de VK bij pater H. Somers.

Na de inkleding in Schimmert 1 jaar noviciaat, eerst in Meerssen, daarna de verhuizing naar Houthem. Hierna 2 jaar Oirschot. Halverwege het tweede jaar besloten uit te treden, en aan het einde van dat jaar (juli '66 ?) naar huis vertrokken.

Juli '67 het staatsexamen gymnasium B behaald, en augustus '67 begonnen met de studie geneeskunde aan de Radboud Universiteit te Nijmegen. Tot mijn kandidaatsexamen (einde derde jaar) actief wedstrijd geroeid bij de studentenroeivereniging Phocas en hierna gedurende 1 jaar praeses geweest van deze vereniging. Vervolgens de studie weer stevig opgepakt

voor het doctoraalexamen. Op 19 mei 1973 getrouwd met Nelly Giesbertz uit Geleen, indertijd verpleegkundige op de Intensive cardio-care van het Radboudziekenhuis te Nijmegen. De trouwmis werd geleid door Simon Kuiten, oud-klasgenoot. Na nog 2 jaar co-assistentenschappen in verschillende ziekenhuizen in en buiten Nijmegen op 18 april 1975 het artsexamen behaald. In september '75 gestart met een (1-jarige) opleiding tot huisarts in Nijmegen. Op 27 mei 1976 de geboorte van onze oudste dochter Saskia in het Canisiusziekenhuis te Nijmegen. Kort na Carnaval 1977 definitieve vestiging als huisarts in Kaatsheuvel. Op 21 juli 1978 de geboorte van onze zoon Luuk (vanwege 11 weken prematuriteit) in het (oude) St. Elisabethziekenhuis te Tilburg. Op 11 januari 1981 de geboorte van onze jongste dochter Ciel (ziekenhuis Waalwijk). Naast het huisartsenwerk in de eigen praktijk vele jaren actief geweest in de ondersteuning van collegae bij de invoering van automatisering in de huisartsenpraktijk. In totaal bijna 30 jaar als huisarts naar tevredenheid en met veel voldoening gewerkt. Eind 2003 gestopt met werken in de eigen praktijk, vooral vanwege de toenemende ongemakken van het onregelmatige werk en de 'paarse krokodil'. Tot oktober 2005 nog afbouwend in deeltijd gewerkt in waarnemingen overdag voor collegae in de regio. Ik heb het goed naar de zin. Ben actief op de baritonsax bij twee harmonieën, aangestoken door mijn vrouw. Sport nog regelmatig door toertochten te rijden op de racefiets in Nederland en België. We zijn francofiel, een tijd van het jaar verblijven we in Frankrijk, in een optrekje in Nyons, de Drôme Provençal. Kortom een goed leven gehad, en dat is nog steeds zo. Dat het zo mag blijven!

Piet Loonen

12 jaar was ik, toen ik vanuit thuis in Overloon met koffer naar de trein in Vierlingsbeek werd gebracht. Met een overstap in Roermond tot Sittard en vervolgens met de bus naar het klein seminarie te

Schimmert. Daar ben ik 6 jaar geweest; afgerond met inkleding en, na de vakantie, naar het noviciaat te Meerssen. Hoe heb ik deze periode in Schimmert ervaren?

Erg wennen aan de nieuwe omgeving en personen om me heen. Heeft best een tijd gestuurd tot ik me op mijn gemak voelde. Vooral een periode waar ik veel tijd in de studiezaal doorbracht om de studie te kunnen bolwerken. De laatste 2 jaar waren wat dat betreft ontspanner. Ook een periode met fijne herinneringen aan leuke gezamenlijke activiteiten waar we veel lol met elkaar hadden. Na het noviciaat heb ik nog 2 jaar filosofie en theologie gestudeerd in Oirschot. Vervolgens ben ik naar de Sociale Academie gegaan te Eindhoven. Afgestudeerd heb ik nog een jaar vanuit de Montfortaanse Gemeenschap gewerkt in een jeugdcentrum in Tilburg-zuid. Na beëindiging van de periode bij de Montfortanen, heb ik nog 1 jaar gewerkt in een jeugdcentrum te Schiedam. In 1973 ben ik in de zorg voor verstandelijk gehandicapten gaan werken. De interesse voor dit werk is ontstaan toen ik met o.a. Frans Roefs vanuit Oirschot als vrijwilliger tijdens weekeinden en vakanties ging werken in huize Zonhove te Son, waar meervoudig gehandicapten wonen. Dit werk heb ik gedaan tot ik, toen ik zestig werd, gebruik heb gemaakt van de O.B.U. regeling.

Ik ben gehuwd met Maria en wij wonen met onze drie zonen en een dochter in Gerwen, gemeente Nuenen.

We wonen daar met veel plezier en met veel ruimte en natuur om ons heen. Het bloedt kruipt toch waar het niet gaan kan. Ik ben nu nog als vrijwilliger actief binnen de kerkgemeenschappen van de gemeente Nuenen.

Frans Luiten

Hierbij een kort verhaaltje hoe het mij verder vergaan is na de goede jaren in Schimmert. 28 Augustus naar het noviciaat In Meerssen. In mei 1964 zijn we van Meerssen verhuisd naar Vroenhof samen met onze magister pater Werner L'Ortye en onze socius Herman Smit. Na de eerste professie op 8 sept. 1964 ging het op 9 sept. richting Oirschot. De eerste jaren lessen in Oirschot en daarna met verschillende andere ordes en congregaties gezamenlijke colleges aan het GIT (Gemeenschappelijk Instituut voor Theologie) in Tilburg. In 1969 een jaar stage in de parochie van het H. Avondmaal in Best in combinatie met colleges pastoraal buitenland in Tilburg. 8 Sept. 1969 eeuwige professie samen met Simon Kuyten, de twee enig overgeblevenen van ons noviciaat uit 1963. 17 Mei 1970 priester gewijd in Hoensbroek door Mgr. Lambert van Kessel, bisschop van Sintang op Borneo, waarvoor ik benoemd was. 18 Januari 1971 vertrek naar Indonesie samen met broeder Piet van Hoof. Eerst een half jaar op Java om de taal te leren en in augustus 1971 naar de binnenlanden van Borneo/Kalimantan naar het bisdom Sintang, een gebied ongeveer zo groot als de Benelux. Daar heb ik 23 jaar lang met veel voldoening gewerkt in het basispastoraat; een groot gedeelte samen met Peter Hoogland en Henk Kalter. In maart 1994 teruggekomen naar Nederland en na een paar maanden aan de slag gegaan als

aalmoezenier bij de Koninklijke Luchtmacht, geplaatst bij Navo-onderdelen in Nederland en België. Na vijf jaar zat mijn contract bij de luchtmacht erop en was ik weer vrij man. Een tijdje rondgekeken en sinds maart 2000 fulltime werkzaam als pastor in het Academisch Ziekenhuis te Maastricht tot op de dag van vandaag en ik hoop nog een tijdje door te kunnen gaan.

Guus Penners

Na Schimmert ben ik ingetreden bij de Benedictijnen in Mamellis. Voor mijn vervolg theologiestudie ben ik naar Frankrijk (Solesmes) gestuurd. Daar werd voor mij duidelijk dat ik niet thuis hoorde bij de Benedictijnen, noch priester-

monnik moest worden maar gewoon kloosterling. Zo heb ik de overstap gemaakt naar mijn eerste liefde, de Karthuizers, in de franse alpen. Ik was er werkzaam als broeder, op de administratie, als kleermaker en als timmerman. Vanwege een ernstig ongeval, gevolgd door en langdurige revalidatie in Lyon, heeft mijn leven een andere wending gekregen. Ik kijk er op terug als een zeer rijke periode, waarin ik veel geleerd heb over mezelf en over de zoektocht van de mens naar God. Ik ben werkzaam geweest in de residentiele jeugdzorg, kinderbescherming, in Frankrijk en Nederland, uitvoerend en als directeur. Toen er sprake was van fuseren ben ik overgestapt naar de Ambulante Verslavingszorg. Aanvankelijk uitvoerend/ beleidsmatig, later vooral in managementfuncties. Door veranderingen in de subsidie, werd ik boventallig, zoals dat heet en kreeg ik een wachtgeld regeling aangeboden. Sindsdien werk ik zelfstandig als meubelstoffeerder, neem de tijd voor bijbelstudie, werken in de tuin, wandelen, schrijven. Daarnaast ben ik nog bestuurslid van de plaatselijke harmonie. Vijf jaar geleden ben ik gevraagd om in een

kloosterbejaardenoord te helpen in de kapel als voorganger bij woord- en communievieringen en als koster. De oude zusters inspireren me hierbij erg. Tien dagen voor mijn vertrek uit Frankrijk, leerde ik mijn vrouw kennen. We zijn getrouwd en hebben drie jongens. De oudste heeft een zware wissel getrokken op het gezin door zijn psychiatrische gedragsstoornis. Hij is nu al 5 jaar spoorloos. Sinds 3,5 jaar wonen we in Teuven, waar we tot rust komen.

Frans Roefs

De acht jaren op het kleinseminarie hebben mij gevormd op een manier, die mij dankbaar stemt. Ik heb goede en slechte tijden gekend, maar het goede overheerst. Het missie-ideaal heb ik heel lang vastgehouden. Pas eind 1969 kwam ik tot de slotsom, dat ik teveel twijfels had. Met een startkapitaal van honderd gulden en een burgerpak van de Montfortanen ging ik de maatschappij in. Ik wist geen beroepskeuze te maken, moest erg wennen en nieuwe contacten opbouwen. Na omzwervingen in baantjes in de gehandicaptenzorg en de groenvoorziening meldde ik me aan voor de Hogere Agrarisch School, als opstap naar ontwikkelingswerk. De toelatingstest wees echter op een tekort aan betaanaanleg. De testuitslag kwam van een beroepskeuzebureau. Ik ben daar met een deskundige gaan praten en zei spontaan, dat het beroep van mijn gesprekspartner mij erg aansprak. Na kennismaking met diverse bureaus voor Studie- en Beroepskeuze heb ik de knoop doorgehakt. Ik heb er nooit spijt van gehad. Ik kreeg al snel een baan in Tilburg als adjunct-adviseur (adviseur in opleiding) en volgde, eveneens in Tilburg, de 4-jarige deeltijdopleiding van

de Academie voor School- en Beroepskeuze. De cliënten waren van alle leeftijden: leerlingen van groep acht, middelbare scholieren en oudere adviesvragenden. Zeer boeiend werk, dat steeds aan verandering onderhevig was. Het werk was toen nog gesubsidieerd, waardoor de drempel voor het aanvragen van een advies heel laag was. Toen de subsidiekraan werd dichtgedraaid vonden de meeste particulieren een beroepskeuzeonderzoek te duur. We werden afhankelijk van opdrachtgevers zoals scholen, arbeidsbureaus en andere maatschappelijke instellingen. Veel bureaus konden de concurrentie niet aan, waren onvoldoende bedrijfsmatig ingesteld. Ik zat gelukkig aan het einde van mijn carrière en kon wachten op mijn VUT, die begin 2003 is ingegaan. Ik ben getrouwd, heb twee fijne dochters (in Maastricht en Rotterdam) en geniet van de dingen, die ik nu kan doen, zoals bijvoorbeeld heemkunde, filosofie, zingen, stamboomonderzoek en reünies organiseren.

Wim Schreurs

Mijn levensloop na Ste Marie laat zich als volgt kort samenvatten:

In 1963 ben ik begonnen met de studie Nederlands aan de Universiteit van Nijmegen. In november van dat jaar moest

ik in militaire dienst. Een poging om mijn studie enigszins voort te zetten tijdens mijn dienstdienst liep op niets uit. Om niet noodgedwongen in het onderwijs terecht te komen besloot ik tijdens deze dienstdienst van studie te veranderen. In 1965 ben ik begonnen aan mijn economiestudie in Tilburg. Ik studeerde, roeide, gaf wat tennises en leerde daar in het eerste jaar al Genoveva kennen. Dat alles kostte een jaar maar was

ruimschoots de moeite waard. Genoveva ging werken bij de KRO in Hilversum. Na ruim drie jaar op en neer reizen en na mijn kandidaats zijn we getrouwd. Twee jaar later, een half jaar voor mijn afstuderen werd onze oudste zoon Boris geboren. Binnen enkele jaren daarna kreeg Boris nog een zusje en broertje. Ik studeerde af in de Sociologisch-Economische richting met als specialisatie bouweconomie en planologie en had het vaste voornemen mijn steentje te gaan bij dragen aan de inrichting van ons land en de daarbij behorende woningbouw. Men bleek echter in deze sector niet op mij te zitten wachten en toen ik na ruim een half jaar de gelegenheid kreeg tijdelijk economielessen te geven greep ik die kans met beide handen. Ondanks mijn aanvankelijke scepsis beviel het me uitstekend in het onderwijs en tijdelijk in Nijmegen werd ik later vast in Eindhoven. Ik werkte in het Middelbaar Beroepsonderwijs aanvankelijk als economiedocent, later ook decaan, stagecoördinator, adjunct-directeur en studierichtingsleider. Sinds augustus 2000 ben ik met prepensioen. Ik werk soms nog als freelance toets- en examineringdeskundige. In al die jaren hebben we veel werk gemaakt van onze vakanties en waren veelvuldig op pad mede geholpen door het feit dat we nogal wat familie in het buitenland hebben. Omdat ik daarnaast ook graag met mijn handen werk ben ik direct na mijn pensionering begonnen een camper te bouwen. Intussen heb ik mijn tweede voltooid. Mijn intussen ruimschoots voorhanden vrije tijd is goed gevuld: ik sport nog steeds veel, werk af en toe, bridge in clubverband, zing in het kerkkoor en in het zeemanskoor en ben actief lid van het schuttersgilde. Denk niet dat dat de belangrijkste dingen in mijn leven zijn want bovenal ben ik de gelukkige echtgenoot van Genoveva, vader van drie prachtige kinderen en opa van een dot van een kleindochter.

Nawoord

Terugkijkend op bovenstaand document krijg ik gemengde gevoelens. Ik had het niet altijd gemakkelijk, maar Ste Marie heeft mij gevormd op een manier, die ik als positief waardeer. Natuurlijk heb ik iets gemist van wat een jongen op die leeftijd kan beleven, maar ik heb er ook veel voor teruggekregen. Ik heb zelfdiscipline geleerd, geleerd voor mezelf op te komen, mijn eigen boontjes te doppen, solidair te zijn, met anderen samen te werken, niet oppervlakkig in het leven te staan, op te treden in het openbaar, creatief te zijn, tegenslagen te incasseren. De spirituele, culturele en intellectuele vorming vond ik bijzonder goed.

Het schrijven van dit stukje seminarie-historie en het verzamelen van foto's en documenten heeft mij heel veel tijd gekost. Ik hoop, dat de lezer evenveel genoeg zal beleven aan het lezen van dit boekwerkje als ik heb beleefd aan het schrijven ervan.

lectori salutem

Frans Roefs
Liempde
juni 2006

